Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku

Data przeprowadzenia wizytacji: **16-17 kwietnia 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu 3

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej 3

1.2. Informacja o przebiegu oceny 3

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów 5

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA 7

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia 8

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 8

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 13

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 23

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 32

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 36

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 39

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 41

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 43

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 46

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 48

5. Załączniki: 50

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia 50

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego 50

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych 50

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych 50

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych 50

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa 50

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena 50

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego 50

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Robert Romanowski, ekspert PKA
2. dr hab. Michał Przybyliński, członek PKA
3. mgr Marcin Wojtkowiak, ekspert ds. pracodawców
4. Rafał Koziołek, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym przez Wyższą Szkołę Społeczno-Ekonomiczną w Gdańsku, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Poprzednie oceny na tym kierunku wyglądały następująco:

Uchwałą Nr 605/2013 z dnia 3 października 2013 r. w sprawie powtórnej oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem zespołu oceniającego, a także kierując się sprawozdaniem zespołu działającego w ramach obszaru nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych w sprawie jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim – wydało ocenę warunkową, którą uzasadniały następujące zastrzeżenia:

1. W trakcie wizytacji stwierdzono, że wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia są spełnione, bowiem do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia zostali zaliczeni 3 samodzielni nauczyciele akademiccy oraz 6 doktorów (cz. I poz. 1 – 8 Załącznika do Uchwały oraz cz. II poz. 1) posiadający dorobek w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie o profilu ogólnoakademickim. W dniu 5 sierpnia 2013 r. do Polskiej Komisji Akredytacyjnej wpłynęło pismo, w którym osoba wymieniona w cz. II poz. 1 Załącznika do Uchwały poinformowała o rozwiązaniu z dniem 5 lipca 2013 r. umowy o pracę zawartej w Wyższą Szkołą Społeczno- Ekonomiczna w Gdańsku, zatem do spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego brakowało jednego nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora.

2. W czasie wizytacji stwierdzono, iż w Uczelni od ostatnio wydanej oceny, tj. od roku 2012, poziom prac dyplomowych został znacząco podniesiony, jednakże dalszego doskonalenia wymaga ich

strona metodyczna (określanie celów pracy, metod badawczych), niezbędne jest też uwzględnienie w tych pracach części praktycznej związanej z przeprowadzaniem badań czy analiz przypadków, a także zwiększenie wykorzystania literatury odnoszącej się do ich tematyki.

W Uchwale Nr 51/2017 z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku o ponowne rozpatrzenie sprawy powtórnej oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Pedagogiki i Zarządzania na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, co następuje:

Prezydium PKA, po zapoznaniu się z opinią zespołu odwoławczego, uznało iż argumenty i wyjaśnienia przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku o ponowne rozpatrzenie sprawy powtórnej oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Pedagogiki i Zarządzania na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim stanowią podstawę do uwzględnienia wniosku Rektora tej Uczelni o odstąpienie od formułowania oceny. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Rektor Uczelni zwrócił się do Polskiej Komisji Akredytacyjnej „o niedokonywanie oceny funkcjonowania uczelni w zakresie kształcenia w ramach profilu ogólnoakademickiego", ponieważ „na kierunku zarządzanie, na poziomie studiów pierwszego stopnia prowadzone jest aktualnie jedynie kształcenie w ramach profilu praktycznego". Rektor poinformował, że w roku akademickim 2016/2017 Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku zaprzestała prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach o profilu ogólnoakademickim, natomiast od roku akademickiego 2015/2016 „na kierunku zarządzanie rozpoczęto kształcenie na profilu praktycznym, co jednak nie zostało w stosownym czasie skutecznie potwierdzone w zintegrowanym systemie informacji POL-on. Brak tegoż potwierdzenia, jak i inne nieprecyzyjne informacje zamieszczone w tymże systemie, wynikał głównie z niedopełnienia niektórych wymogów formalnych z tym związanych". Obecnie w systemie POL-on znajdują się informacje „odzwierciedlające stan faktyczny dotyczące profilu praktycznego". Zwrócił się zatem z wnioskiem o „niedokonywanie oceny funkcjonowania uczelni w zakresie kształcenia w ramach profilu ogólnoakademickiego". Do wniosku zostały dołączone kopie uchwał Senatu WSSE w Gdańsku potwierdzające zmianę profilu kształcenia.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezydium postanowiło o odstąpieniu od formułowania na wyżej wymienionym kierunku studiów oceny programowej kształcenia o profilu ogólnoakademickim.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej w aplikacji MS Teams (Uchwała Nr 845/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 września 2022 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2022/2023). Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi: w przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny, w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek[1,2]	**wg raportu:** dyscyplina wiodąca: nauki o zarzadzaniu i jakości 64-72%* pozostałe dyscypliny: ekonomia i finanse 17-30%* nauki prawne 8-10%* **w zależności od specjalności* **wg POL-on/radon:** nauki o zarzadzaniu i jakości 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych[3] /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin / 6 miesięcy / 32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	studia stacjonarne: - zarządzanie finansami - zarządzanie państwem - zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji studia niestacjonarne: - zarządzanie finansami - zarządzanie państwem - zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji - zarządzanie w administracji - zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy - zarządzanie zasobami ludzkimi - zarządzanie strategią rolniczą	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Liczba studentów kierunku	101	254

[1]W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

[2] Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

[3] Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów[4]	4100 godzin	Liczba godzin*: - Zbihp – 3950; - ZF – 3950; - ZP – 3950; - ZSR – 3950; - ZTzES – 3895; - ZZL – 3950; - ZA – 3725. **w zależności od specjalności*
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	***Uczelnia nie prowadzi takiej ewidencji. W Raporcie podano 164 ECTS, lecz nie podano materiałów źródłowych, na podstawie których można przyjąć tę liczbę.***	***Uczelnia nie prowadzi takiej ewidencji. Podane wartości pochodzą z Raportu, lecz nie podano materiałów źródłowych, na podstawie których można przyjąć te liczby.*** Liczba ECTS*: - Zbihp – 158; - ZF – 158; - ZP – 158; - ZSR – 158; - ZTzES – 156; - ZZL – 158; - ZA – 149. **w zależności od specjalności*
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	***ZO kwestionuje liczbę ECTS przypisaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne*** W Raporcie przyjęto liczby punktów ECTS*: - ZF – 90; - ZP – 89; - ZTzES – 90;) **w zależności od specjalności*	***ZO kwestionuje liczbę ECTS przypisaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne*** W Raporcie przyjęto liczby punktów ECTS: - Zbihp – 62; - ZF – 61; - ZP – 61; - ZSR – 61; - ZTzES – 61; - ZZL – 61; - ZA – 62. **w zależności od specjalności*
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	81 ECTS	81 ECTS

[4] Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA[5] kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium niespełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium niespełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium niespełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium niespełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	Kryterium niespełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione

[5] W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek zarządzanie prowadzony jest od 2001 roku. W roku akademickim 2017/2018 nastąpiła zmiana profilu kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny, stąd też Polska Komisja Akredytacyjna odstąpiła od oceny kierunku.

Strategia rozwoju Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku (WSSE) na lata 2021-2025 została zatwierdzona przez Rektora 20 lutego 2021 roku. Strategia oparta jest na pięciu celach: rozszerzenie oferty kształcenia, poprawa jakości oferowanych usług edukacyjnych, zwiększenie aktywności w sferze badań naukowych, zmiany w organizacji oraz w infrastrukturze lokalowej i informatycznej oraz zdynamizowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Kierunek jest oferowany od rozpoczęcia działalności Uczelni. W ocenie zespołu oceniającego koncepcje i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz polityką jakości. Strategia nie jest dostępna publicznie.

Na studiach stacjonarnych w semestrze letnim 2022/23 realizowanych jest 7 poniższych specjalności:

1. *Zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji*
2. *Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy*
3. *Zarządzanie zasobami ludzkimi*
4. *Zarządzanie finansami*
5. *Zarzadzanie państwem*
6. *Zarządzanie strategią rolniczą*
7. *Zarządzanie w administracji*

Na studiach stacjonarnych realizowane są 3 specjalności:

1. *Zarządzanie transportem i logistyką*
2. *Zarządzanie finansami*
3. *Zarządzanie państwem.*

Dodatkowo Uczelnia wskazuje w planie zajęć dla studiów niestacjonarnych następujące specjalności, które nie zostały wskazane w raporcie samooceny:

1. *Zarządzanie organizacjami sportowymi*
2. *Zarządzanie organizacjami pozarządowym*
3. *Zarządzanie instytucjami artystycznymi*
4. *Organizacja i zarządzanie oświatą*

Zgodnie z systemem POL-on na dzień wizyty kierunek był przypisany w 100% do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. W raporcie samooceny Uczelnia podała, że dyscypliną wiodącą kierunku są nauk o zarządzaniu i jakości - od 64% do 72% ECTS-ów (w zależności od specjalności), pozostałe dyscypliny to ekonomia i finanse (od 17 do 30% ECTS) oraz nauki prawne (od 8 do 10% ECTS). W ocenie zespołu oceniającego kierunek nie jest prawidłowo przyporządkowany do dyscyplin, ponieważ nie ma możliwości przypisywania ECTS-ów do przedziałów „od – do".

Uczelnia prowadzi kształcenie w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Ze względu na brak reprezentatywnej próby studentów na spotkaniu z ZO PKA – przykładowo brak studentów

niestacjonarnych, nie można pozytywnie ocenić spójności profilu studentów i absolwentów z koncepcją kształcenia w zakresie zawodowego rynku pracy.

Koncepcja i cele kształcenia częściowo uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku. Uczelnia uwzględnia postęp poprzez uruchamianie specjalności w dyskusji z interesariuszami zewnętrznymi. Jednakże, jednocześnie, koncepcja i cele kształcenia nie kładzie nacisku na rozwój kompetencji cyfrowych u studentów, kompetencji językowych oraz umiejętności praktycznych.

Kierunek nie jest oparty na wzorcach międzynarodowych ze względu na brak współpracy międzynarodowej Uczelni. Obecnie Uczelnia prowadzi pewne działania mające na celu rozwijanie współpracy z uczelniami ukraińskimi, jednakże działania Uczelni nie są ani zorientowane na rozwijanie współpracy z uczelniami zachodnimi, ani na budowanie relacji międzynarodowych.

Uczelnia współpracuje w szczególności z interesariuszami zewnętrznymi. Współpraca ma charakter regionalny. Uczelnia w szczególności konsultuje z interesariuszami zewnętrznymi uruchamianie nowych specjalności stąd ma dość ogólny charakter – jak wynika z rozmów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, interesariusze zewnętrzni nie współpracują bezpośrednio ze studentami kierunku.

Uczelnia wykorzystywała i wykorzystuje obecnie metody i techniki kształcenia na odległość podczas ograniczeń wynikających z pandemii. Na dzień wizyty ZO PKA Uczelnia prowadziła zajęcia na studiach w oparciu o platformę MS Teams.

Efekty uczenia się określone dla kierunku są nie w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi przez Uczelnię oraz dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek, bowiem nie ma jasności, do których dyscyplin ostatecznie przypisano kierunek. W Raporcie samooceny wskazano 3 takie dyscypliny, tj. nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomię i finanse oraz nauki prawne, natomiast w POL-on kierunek przypisano jedynie do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Efekty te odpowiadają bardziej ogólnoakademickiemu niż praktycznemu profilowi studiów. Tylko 4 efekty z 81 bezpośrednio odwołują się do praktycznych aspektów zarządzania.

Efekty uczenia się, przyjęte dla studiów I. stopnia, umożliwiają zdobycie ogólnej wiedzy społeczno-ekonomicznej oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu menedżera – specjalisty w zakresie *zarządzania transportem i logistyką z elementami spedycji* (dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), *zarządzanie finansami* (dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), *zarzadzanie państwem* (dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* (dla studiów niestacjonarnych), *zarządzanie zasobami ludzkimi* (dla studiów niestacjonarnych), *zarządzanie strategią rolniczą* (dla studiów niestacjonarnych), *zarządzanie w administracji* (dla studiów niestacjonarnych). Specjalności *zarządzanie finansami, zarzadzanie państwem, zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* oraz *zarządzanie strategią rolniczą* nie w pełni wpisują się w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.

Dla studiów I. stopnia przyjęto 30 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 34 w zakresie umiejętności oraz 17 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają większość uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w przepisach oraz większość charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że absolwent zna i rozumie kategorie, instytucje, struktury ekonomiczne i współzależności między nimi, zasady funkcjonowania podmiotów gospodarczych, metody i narzędzia pozyskiwania danych, zasady tworzenia i rozwijania form

indywidualnej przedsiębiorczości, normy prawne, etyczne i zna inne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną, dobrać właściwe metody i narzędzia oraz pozyskiwać dane do formułowania i analizowania prostych i złożonych procesów i zjawisk ekonomicznych, analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze, komunikować się z otoczeniem przy pomocy terminologii specjalistycznej, w tym w języku obcym, organizować własną pracę oraz współdziałać i pracować w zespole, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności profesjonalne, w tym badawcze, co jest bardziej typowe dla profilu ogólnoakademickiego, niż praktycznego. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy, prowadzenia działalności zawodowej w sposób etyczny.

Dla efektów uczenia się przypisano niewłaściwą perspektywę poznawczą, dominuje bowiem podstawowa, a nie zaawansowana perspektywa, wymagana w 6PRK w przypadku efektów W02, W03, W05, W07, W08, W13, W14, W15, W16, W18, W19, W23, W26, W27.

W zakresie efektów uczenia się dotyczących umiejętności brakuje odniesień do uczestniczenia w debacie (P6S_UK), odniesień do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz do wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych (P6S_UW) oraz odniesień do samodzielnego planowania własnego uczenia się przez całe życie (P6S_UU).

Niewłaściwe też przypisano efekty uczenia się dotyczące kompetencji społecznych i umiejętności, np. K1Z_K06 (systematycznie uzupełnia wiedzę i doskonali umiejętności w zakresie nauk o ekonomii oraz zarządzaniu i jakością; jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia) jest przypisany do charakterystyki P6S_KR, a powinien do P6S_UU.

Zajęcia wraz z przypisanymi efektami uczenia się zostały zamieszczone w sylabusach zajęć. Modułowe efekty uczenia się, określane przedmiotowymi efektami uczenia się, obejmują trzy zakresy: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W każdym z tych zakresów przyjęto od jednego do trzech efektów. Modułowe efekty uczenia się zostały sformułowane prawidłowo pod względem zgodności ich treści z zajęciami. Odpowiadają one aktualnemu stanowi wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Dodatkowo w formie matrycy wskazano jakie kierunkowe efekty uczenia się realizowane są w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów.

Należy jednak stwierdzić, że kierunkowe i modułowe efekty uczenia się nie tworzą spójnego systemu określającego zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez absolwentów kierunku. Nieprawidłowość ta wynika z faktu nieprzypisania 15 efektów do żadnych zajęć, np. na specjalności *zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji* nie przypisano efektów W14, 15, 20, 22, 24, U12, 13, 15, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 28 do żadnych zajęć. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku specjalności *zarządzanie finansami*, bowiem efekty W14, 15, 20, 22, 24, U12, 15, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 28 nie zostały przypisane do żadnych zajęć. W przypadku specjalności *zarządzanie państwem* efekty W14, 15, 20, 22, 24, U15, 18, 19, 24, 27, 28 nie zostały przypisane do żadnych zajęć.

Przyjęte efekty uczenia się dla studiów I. stopnia przewidują w szczególności poznanie przez studentów podstaw teoretycznych i praktycznych zarządzania dla zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących na poziomie mikro- i makro oraz międzynarodowym, a także nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy w pracy w zespole, w tym interdyscyplinarnym. Osiągnięcie tych efektów pozwala na przygotowanie studentów do szeroko rozumianego zarządzania.

Efekty uczenia się dla studiów I. stopnia przewidują wyposażenie absolwenta w umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kierunkowe i modułowe efekty uczenia się pod względem brzmienia zostały określone w sposób prawidłowy, a także są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.

Należy jednak wskazać na nieprawidłowość polegającą na przypisaniu 9 efektów do dyscypliny nauk o kulturze fizycznej. Należą do nich efekty, które są przypisane do przedmiotu wychowanie fizycznego, tj. K1Z_W28 zna zasady i przepisy dla danej dyscypliny sportu, K1Z_W29 ma wiedzę na temat organizacji i przeprowadzania zawodów w danej dyscyplinie, K1Z_W30 zna zasady treningu ogólnorozwojowego oraz zdrowotnego, K1Z_U32 stosuje podstawowe elementy techniki i taktyki podczas gry zespołowej, K1Z_U33 potrafi przyjąć rolę sędziego, K1Z_U34 potrafi dobrać ćwiczenia rozgrzewkowe do danej dyscypliny, K1Z_K15 umiejętność pracy indywidualnej i zespołowej, K1Z_K16 dbałość o bezpieczeństwo swoje i innych w rywalizacji sportowej, K1Z_K17 ma świadomość wartości zdrowia fizycznego i psychicznego.

Ponadto efekt K1Z_W02 (ma wiedzę w zakresie podstaw nauk prawnych, w tym wiedzę obejmującą wpływ norm i reguł prawnych na zarządzanie, potrafi interpretować i stosować odpowiednie przepisy) jest przypisany do dyscypliny nauki prawne.

Efekty uczenia się mocno nawiązują do przygotowania lub prowadzenia badań naukowych, co jest typowe dla profilu ogólnoakademickiego, a nie dla profilu praktycznego. Sformułowania w efektach uczenia się typu: „ma wiedzę w zakresie podstaw teoretycznych i praktyki międzynarodowej wymiany towarowej i/lub usługowej, rozumie potrzebę jej uaktualniania” (K1Z_W19), „ma podstawową wiedzę na temat relacji zachodzących między strukturami i instytucjami życia gospodarczego” (K1Z_W26), „potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę z dziedziny nauk ekonomicznych oraz pozyskiwać dane do opisu i analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych)” (K1Z_U02) są typowe dla profilu ogólnoakademickiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1[6]

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku zarządzanie są zgodne z celami strategicznymi Uczelni.

1. Uczelnia nieprawidłowo przyporządkowuje kierunek do dyscyplin.

[6]W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

2. Cele kierunku w ograniczonym zakresie są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy ze względu na niskie upraktycznienie realizacji kierunku.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku nie są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany. Nie są też zgodne z 6. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada raczej ogólnoakademickiemu niż praktycznemu profilowi studiów, bowiem część efektów z zakresu wiedzy ukierunkowanych jest na metodologię badań i teorie nauk o zarządzaniu. Tylko część efektów uczenia się ma charakter specyficzny, zgodny z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Jednak na negatywną ocenę całego zestawu efektów uczenia się wpłynęły zdiagnozowane następujące rażące nieprawidłowości:

1. Dla 14 efektów uczenia się dotyczących wiedzy przypisano niewłaściwą perspektywę poznawczą, dominuje bowiem podstawowa, a nie zaawansowana perspektywa, wymagana na 6. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. Dziewięć efektów uczenia się jest związanych z dyscypliną nauki o kulturze fizycznej, do której kierunek nie jest przypisany.
3. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada bardziej ogólnoakademickiemu niż praktycznemu profilowi studiów, bowiem część efektów z zakresu wiedzy ukierunkowanych jest na metodologie badań i teorie nauk o zarządzaniu, a tylko 4 z 81 bezpośrednio odwołują się do praktycznych aspektów zarządzania.
4. W zakresie efektów uczenia się dotyczących umiejętności brakuje odniesień do uczestniczenia w debacie (P6S_UK).
5. W zakresie efektów uczenia się dotyczących umiejętności brakuje odniesień do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz do wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych (P6S_UW).
6. W zakresie efektów uczenia się dotyczących umiejętności brakuje odniesień do samodzielnego planowania własnego uczenia się przez całe życie (P6S_UU).
7. Niewłaściwie też przypisano efekty uczenia się do kompetencji społecznych zamiast do umiejętności, np. w przypadku efektu K1Z_K06.
8. Nieprzypisanie 15 efektów do żadnych zajęć, co oznacza niemożność osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w programie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne I. stopnia. Studia I. stopnia trwają sześć semestrów, a do ich ukończenia wymagane jest uzyskanie 180 pkt. ECTS. Taka liczba podana jest w raporcie samooceny i załącznikach, jednak w materiałach źródłowych, tj. w planie studiów, załączono siatkę zajęć, w której nie policzono zbiorczej liczby punktów ECTS, choć są podane punkty za pojedyncze przedmioty, w podziale na semestry. Po żmudnych obliczeniach, dotyczących wszystkich specjalności, liczba punktów ECTS dla 11 specjalności przedstawia się następująco:

- *Zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Zarządzanie zasobami ludzkimi – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Zarządzanie finansami – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Zarządzanie organizacjami sportowymi – 177 (18 punktów ECTS przypisanych do praktyki)*
- *Zarządzanie organizacjami pozarządowymi – 177 (18 punktów ECTS przypisanych do praktyki)*
- *Zarządzanie instytucjami artystycznymi – 177 (18 punktów ECTS przypisanych do praktyki)*
- *Zarzadzanie państwem – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Zarządzanie strategią rolniczą – 191 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki)*
- *Organizacja i zarządzanie oświatą – 177 (18 punktów ECTS przypisanych do praktyki)*
- *Zarządzanie w administracji – 180 (32 punkty ECTS przypisane do praktyki, ale 11 punktów mniej w bloku specjalistycznym).*

Samo policzenie liczby punktów ECTS stwarza problemy, które można uznać za utrudnienia kontroli prawidłowego przebiegu procesu kształcenia. Uczelnia, mimo trzykrotnej prośby o przesłanie dokumentów w formacie umożliwiającym szybkie przeliczenia liczby punktów ECTS i przypisanych im godzin, do końca wizytacji nie przedstawiła takich dokumentów. Powyższe obliczenia pochodzą z nieedytowalnych plików, w których siatka zajęć została wskanowana.

Zdiagnozowano nieprawidłowość polegającą na zbyt małej liczbie punktów ECTS, wynoszących 177, przypisanych do 4 specjalności: *zarządzanie organizacjami sportowymi, zarządzanie organizacjami pozarządowymi, zarządzanie instytucjami artystycznymi* oraz *organizacja i zarządzanie oświatą,* co jest niezgodne z par. 76 ust. 1 pkt. 1a) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574). Uczelnia utrzymuje, że tych specjalności nie prowadzi, ale zamieściła je w dokumentacji i nie przedstawiła dokumentów, na podstawie specjalności te miałyby być usunięte.

Warunkiem uzyskania kwalifikacji I. stopnia na wizytowanym kierunku studiów i poziomie kształcenia jest zaliczenie wszystkich przedmiotów zaplanowanych w programie studiów. W Regulaminie, który został przyjęty w 2009 roku i nie był aktualizowany od tego czasu, nie ma jednak wzmianki o zakończeniu studiów na podstawie osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów, co jest niezgodne z zapisami par. 76 ust. 1 ww. ustawy.

W analizie efektów uczenia się zdiagnozowano nieprawidłowość polegającą na braku możliwości osiągnięcia 10 efektów uczenia się, co jest związane z przypisaniem określonego efektu uczenia się do przedmiotu. Dotyczy to takich obszarów wiedzy, jak zarządzanie zintegrowane (W14), finanse przedsiębiorstw (W15), zarządzanie jakością (W20), zarządzanie projektami (W22 i U18) (przedmiot taki znajduje się w grupie przedmiotów dodatkowych, ale nie przypisano do niego wspomnianych efektów). Ponadto można wskazać umiejętności odwołujące się do takich przedmiotów, jak: *zarządzanie zasobami ludzkimi* (U13) (w programie studiów występują takie przedmioty, jak: *zarządzanie kadrami* i *zarządzanie talentami* w grupie przedmiotów dodatkowych, ale nie ma gwarancji ich wyboru przez studenta), *badania marketingowe* (U26 i U21), *zarządzanie informacją* (U21), *logistyka* (U28), *audyt/zarządzanie normami audytowymi* (U27), czy *finanse instytucji ubezpieczeniowych* (U24), efekt, który nie jest przypisany do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

Nieprawidłowość polega na niemożności osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów, co jest niezgodne z zapisami par. 76 ust. 1 ww. ustawy.

Program studiów obejmuje zajęcia z przedmiotów ogólnych, podstawowych, kierunkowych, specjalnościowych, w tym praktykę oraz grupę przedmiotów dodatkowych (innych do wyboru). Wśród oferowanych na studiach zajęć znajdują się zarówno zajęcia obowiązkowe, jak również wybieralne (fakultatywne).

Przedmiotem analizy przeprowadzonej przez zespół oceniający był program studiów I. stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2022/2023.

Dla prawie wszystkich zajęć, ujętych w programie studiów, przygotowany został ich kompleksowy opis w postaci sylabusa. Zdiagnozowano brak sylabusów do kilku zajęć w bloku przedmiotów dodatkowych, np.: *rozwój innowacyjności w biznesie, zarządzanie małym przedsiębiorstwem, zarządzanie talentami, kierowanie przedsięwzięciami* oraz *pedagogika pracy*.

W sylabusach zawarty jest szczegółowy zakres treści programowych przyjętych dla danego modułu. Opisy te zostały sporządzone wspólnie dla poszczególnych form zajęć, w jakich jest realizowany dany moduł (np. występuje jeden sylabus do przedmiotu *podstawy ekonomii*, prowadzonego w formie wykładów i ćwiczeń). Są one odpowiednio rozwinięte pod względem zawartości treści, obejmując po kilka do kilkunastu zakresów tematycznych dla każdej formy zajęć. W wielu z nich brakuje jednak przypisania efektów uczenia się do treści programowych oraz do metod oceny i weryfikacji efektów uczenia się, o czym więcej napisano w kryterium 3.

Przedstawione sylabusy zawierają informację o osobie odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusa, co wydaje się ważną informacją w kontekście odpowiedzialności za dokonywanie zmian i modyfikacji.

Do kluczowych treści programowych na studiach I. stopnia powinno się zaliczyć przede wszystkim te, które ujęte są w ramach modułów kierunkowych. Na wizytowanym kierunku występuje w nim 7 przedmiotów, z których 4 dotyczą dyscypliny ekonomia i finanse (15 punktów ECTS na 27): *podstawy ekonomii*, *historia myśli ekonomicznej*, *mikroekonomia* i *makroekonomia*), a tylko 3 – nauk o zarządzaniu i jakości (12 punktów ECTS): *marketing*, *metody i techniki zarządzania* oraz *teorie zarządzania*.

W przedstawionym programie studiów występuje nieproporcjonalnie więcej przedmiotów poświęconych dyscyplinie ekonomia i finanse niż naukom o zarządzaniu i jakości, np. w bloku przedmiotów kierunkowych. Przedmioty związane bezpośrednio z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości są rozrzucone we wszystkich blokach, tj. przedmiotów ogólnych (*podstawy organizacji i zarządzania*), przedmiotów kierunkowych, specjalizacyjnych i przedmiotów dodatkowych. Warto nadmienić, że ten ostatni blok zawiera w sobie 6 par przedmiotów do wyboru, nawiązujących bezpośrednio do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz jedną parę odnoszących się do innych dyscyplin, tj. *pedagogika pracy* i *psychologia zarządzania*. Zajęcia w bloku przedmiotów dodatkowych są do wyboru, co oznacza, że student kończący kierunek zarządzanie może nie mieć zajęć odnoszących się do wszystkich funkcji zarządzania, np. *logistyki* (na specjalnościach nielogistycznych), *zarządzania kadrami* (jeśli wybierze przedmiot *zarządzanie czasem)*, czy *zarządzaniem sprzedażą* (jeśli wybrany zostanie przedmiot *public relations*). Takie rozrzucenie przedmiotów przypisanych do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości skutkuje niskim poziomem kompleksowości i specyficzności podawanych treści.

W programie studiów w bloku ogólnym, podstawowym i kierunkowym nie ujęto też żadnych zajęć z rachunkowości zarządczej ani finansowej, czy finansów przedsiębiorstw. Zajęcia w nieznacznym stopniu nawiązujące do zagadnień finansowych, występują dopiero w bloku przedmiotów specjalnościowych oraz dodatkowych (np. *budżetowanie w biznesie* do wyboru z *zarządzaniem talentami*). Oznacza to, że student wybierając ten drugi przedmiot może być pozbawiony wiedzy o finansach przedsiębiorstw, za wyjątkiem specjalności *zarządzanie finansami,* co oznacza niemożliwość osiągnięcia efektu W15 Taka sytuacja dotyczy takich specjalności, jak: *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy*, *zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie państwem* (w tym przypadku występuje tylko przedmiot *Prawo budżetowe w Polsce. Zarządzanie finansami państwa*). W bloku specjalnościowym występują wybrane zagadnienia finansowe (np. *controlling w logistyce* na specjalności *zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji*, czy *rachunkowość rolnicza* na specjalności *zarządzanie strategią rolniczą*), jednak student zdobywa taką specjalistyczną wiedzę z zakresu finansów przedsiębiorstw lub rachunkowości bez przygotowania obejmującego podstawy rachunkowości finansowej czy zarządczej.

Natomiast w programie studiów występują obowiązkowe zajęcia z *podstaw socjologii* (3 punkty ECTS), czy *podstaw psychologii* (4 punkty ECTS), przy czym w przedmiotach dodatkowych daje się studentowi dodatkowy wybór między *pedagogiką pracy* i *psychologią zarządzania* (2 ECTS).

Na podstawie analizy programów studiów wszystkich specjalności należy uznać, że tylko w przypadku specjalności *zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji* oraz *zarządzanie zasobami ludzkimi* dyscypliną wiodącą są nauki o zarządzaniu i jakości.

W bloku specjalnościowym występują 3 przedmioty tożsame dla wszystkich, tj. *zarządzanie przedsiębiorstwem, etyka i etykieta w pracy kierowniczej* oraz *negocjacje i mediacje w zarządzaniu.*

Specjalność *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w* bloku specjalizacyjnym w niewielkim stopniu reprezentuje nauki ekonomiczne, bowiem na 11 przedmiotów tylko *negocjacje i mediacje w zarządzaniu* (przedmiot realizowany na wszystkich specjalnościach, czyli de facto przynależny do bloku kierunkowego), *zarządzanie przedsiębiorstwem* oraz *zarządzanie procesami BHP* można ew. przydzielić do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Daje to 32 punkty ECTS przypisane do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości w ramach przedmiotów niespecjalnościowych oraz 11 punktów w ramach przedmiotów specjalnościowych, co oznacza, że 43 punkty przy 191 możliwych nie odpowiadają wymogom określonych dla dyscypliny wiodącej.

Aktualność podawanych treści budzi wątpliwości, np. literatura na przedmiocie *marketing* zawiera publikacje z 2006, 1995 i 1992, co oznacza, że na przedmiocie nie jest uwzględniana wiedza z zakresu marketingu bezpośredniego, związanego z nowymi mediami (mediami społecznościowymi) i e-commerce. Aktualizacji wymaga też taki przedmiot, jak *współczesne kierunki w zarządzaniu*, w którym polecana literatura zawiera publikacje z 2012, 2007 i 2008 roku. Pogram studiów wymaga aktualizacji, bowiem na wielu przedmiotach nie jest prezentowany aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Rekomenduje się aktualizację literatury i prezentowanych treści, by w programie studiów zapewnić aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Należy stwierdzić, że treści programowe nie są zgodne z efektami uczenia się oraz w niewystarczającym stopniu uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości dominuje w programie studiów tylko na specjalnościach *zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji* oraz *zarządzanie zasobami ludzkimi.* Na specjalnościach *zarządzanie finansami, **z**arządzanie organizacjami pozarządowymi, **z**arzadzanie państwem, zarządzanie strategią rolniczą, organizacja i zarządzanie oświatą, zarządzanie w administracji, zarządzanie organizacjami sportowymi* oraz *zarządzanie instytucjami artystycznymi* przeważają treści związane z dyscypliną ekonomia i finanse.

Z kolei na specjalności *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy* na przedmiotach specjalizacyjnych dominują treści przypisane do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

W przypadku 4 specjalności, tj. *zarządzanie organizacjami sportowymi, zarządzanie instytucjami artystycznymi, organizacja i zarządzanie oświatą* oraz *zarządzanie organizacjami pozarządowymi* nie jest, jak wspomniano, spełniony wymóg osiągnięcia min. 180 punktów ECTS w programie studiów.

W programie studiów brakuje treści, które umożliwiłyby osiągnięcie 10 efektów uczenia się.

Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi od 177 do 191 punktów, zależnie od specjalności, a liczba punktów ECTS dla obu form studiów jest jednakowa. Jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z przygotowaniem się do tych zajęć. Punkty ECTS nie są równomiernie rozłożone we wszystkich semestrach, np. dla specjalności *zarządzanie transportem i logistyką z elementami spedycji* wynosi odpowiednio: 30, 24, 30, 43, 34 i 30, co może nie sprzyjać systematyczności realizacji procesu nauczania.

Podobne problemy, jak w przypadku liczenia punktów ECTS przypisanych do poszczególnych specjalności, wystąpiły w przypadku obliczenia liczby godzin w programie studiów. Uczelnia bowiem jako liczbę godzin w programie studiów podaje zsumowaną liczbę godzin kontaktowych i pracy własnej

studenta. W raporcie samooceny jako łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów podano 4100, zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Analizę zarówno liczby punktów ECTS, jak i liczby godzin w programie trzeba było oprzeć o żmudne obliczenia każdej specjalności, bowiem w przedstawionych materiałach źródłowych nie zamieszczono danych zbiorczych (tabela).

Specjalność/ Bloki przedmiotów	Liczba punktów ECTS (Og, pods, kier, specj, dodatk)	Praktyka ECTS/ liczba h	Total ECTS/ bez praktyk	Liczba godzin W kontakcie/ bez praktyk/ total	Liczba godzin na punkt total	Liczba punktów ECTS w kontakcie	Liczba punktów ECTS do wyboru
ZTiLzeS N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZTiLzeS S1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	3660/ 2700/ 5060	5060/191 =26,49	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZF N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191= 59,2%Z praktyką
ZF S1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	3660/ 2700/ 5060	5060/191 =26,49	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZPaństwem N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZPaństwem S1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	3645/ 2685/ 5060	5060/191 =26,49	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZBiHP N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZZL N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZSR N1	39+36+27+39+18=159	32/960h	191/159	2415/ 1455/ 4910	4910/191 =25,70	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	81 (bez praktyki)/ 191=42,4% Z praktyką: 113/191=59,2%
ZwA N1	39+36+27+28+18=148	32/960h	180/148	2450/ 1490/ 4685	4685/180 =26,03	Takie wartości nie są rejestrowane przez Uczelnię	73 (bez praktyki)/ 180=40,55% Z praktyką: 105/180=58,3%

Na podstawie tej analizy ustalono, że studia stacjonarne I. stopnia obejmują 3660 godz. zajęć w bezpośrednim kontakcie (dla specjalności *zarządzanie państwem* 3645) w podziale na zajęcia obowiązkowe 78 ECTS (co stanowi 40,8%) i zajęcia wybieralne 113 ECTS (co stanowi 59,2%). W przypadku studiów niestacjonarnych zajęcia ogólne, podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe

i dodatkowe stanowią 2450 godz., wycenionych na 191 ECTS (180 dla specjalności *zarządzanie w administracji*), w podziale na zajęcia obowiązkowe 78 ECTS (40,8%) i wybieralne 113 ECTS (59,2%). Na specjalności *zarządzanie w administracji* zajęcia do wyboru stanowią 58,3% (105 punktów ECTS).

Łączna liczba punktów ECTS jaką student studiów I. stopnia w trybie stacjonarnym musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne powinna w programie studiów wynosić 126-130 punktów ECTS, przypisanych do ćwiczeń i konsultacji indywidualnych, co powinno stanowić ok. 68-70%. Jednak, jak to opisano szerzej w kryterium 3., Uczelnia stosuje niewłaściwe metody dydaktyczne, skupione na podawaniu i ocenianiu wiedzy, a nie umiejętności, co podważa praktyczność ćwiczeń. Uczelnia nie posiada specjalistycznego oprogramowania, oprogramowanie ogranicza się do pakietu MS Office, co oznacza, że studenci nie są uczeni praktycznych umiejętności w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej menadżera. Zajęcia prowadzone w programie studiów nie zapewniają kształtowania umiejętności praktycznych na studiach I. stopnia.

Ponadto podczas hospitacji zdiagnozowano bardzo duże grupy ćwiczeniowe, np. zajęcia na ćwiczeniach z *public relations* w dniach 16 i 17 kwietnia br. zaplanowano dla 63 studentów, z ćwiczeń z *psychologii* – dla 94 studentów, a z ćwiczeń z *marketingu* – dla 48. Przy takich liczebnościach na ćwiczeniach nie można osiągać praktycznych umiejętności. Warto nadmienić, że niski stopień praktyczności zdiagnozowano też w odniesieniu do odtwórczych prac dyplomowych, bardzo prostych pytań w pracach etapowych, diagnozujących głównie wiedzę i niewłaściwe metody oceny i weryfikacji efektów językowych, o czym szerzej napisano w kryterium 3.

W przypadku studiów stacjonarnych I. stopnia Uczelnia nie prowadzi ewidencji liczby punktów ECTS przypisanych odrębnie do zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia i do pracy własnej studenta. Uznano więc, że kryterium przynajmniej 50% łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, nie jest spełnione.

Program studiów I. stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano ponad 30% punkty ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Kształcenie w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego odbywa się na studiach I. stopnia tylko w ramach lektoratów (na studiach stacjonarnych 180, na niestacjonarnych 90 godzin, 6 semestrów po 30/15 godzin), które powinno prowadzić do osiągnięcia poziomu B2, co wynika z kierunkowego efektu uczenia się K1Z_U29. Zdiagnozowano brak dodatkowych elementów kształcenia umiejętności komunikacji w języku obcym, np. takich jak: wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczne w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej pojawiła się w cytowaniach chociaż jedna pozycja obcojęzyczna. **Rekomenduje się**, aby do wymagań wprowadzić wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczne w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej pojawiła się w cytowana pozycja obcojęzyczna.

W programie studiów prowadzone są dwa przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych, tj. *wprowadzenie do filozofii* (4 punkty ECTS) w ramach bloku przedmiotów podstawowych oraz *etyka i etykieta w pracy kierowniczej* (3 punkty ECTS). Oznacza to spełnienie wymogu przypisanie minimum 5 punktów ECTS do zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

W planie studiów zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach I stopnia nie są planowane. Jednak podczas wizytacji zdiagnozowano naruszenie limitu prowadzenia zajęć w trybie zdalnym, bowiem zajęcia na studiach stacjonarnych są całkowicie prowadzone w trybie zdalnym, co szerzej opisano w kryterium 3.

W procesie nauczania zajęcia prowadzone są w takich formach, jak: wykład, ćwiczenia, lektoraty, i seminaria. Jednak wykorzystywane metody kształcenia w zakresie wiedzy mają najczęściej charakter podający. Umiejętności i kompetencje społeczne sprawdzane są za pomocą głównie projektów i zadań. Jednak brak specjalistycznego oprogramowania uniemożliwia osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, szczególnie tych wymagających umiejętności praktycznych, np. efektu K1Z_U21 (umie wykorzystywać narzędzia informatyczne do gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych), K1Z_U26 (umie przygotować i przeprowadzić badania marketingowe z wykorzystaniem różnych metod i technik badań), czy K1Z_U27 (potrafi określić poziom zgodności z normą audytową oraz wskazać możliwość niezgodności, stanowiące prawne, finansowe lub inne ryzyko dla przedmiotu badania).

W doborze metod nie są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, brakuje przede wszystkim oprogramowania specjalistycznego, ale też prezentowana literatura jest przestarzała, np. na przedmiocie *marketing w literaturze* wymagane są publikacje sprzed ery mediów społecznościowych. Z kolei na przedmiocie *analiza ekonomiczna* najnowsza publikacja pochodzi z 2003 roku, ale jest też publikacja z 1982.

Rekomenduje się aktualizację literatury wymaganej w programie studiów.

W metodach kształcenia w niewłaściwy sposób wykorzystywane są metody i technik kształcenia na odległość, bowiem występowanie bardzo dużych grupy ćwiczeniowych, np. na przedmiocie *public relation*, *psychologia*, czy *marketing*, uniemożliwia pracę samodzielną studenta, pełnienie aktywnej roli w procesie uczenia się oraz osiąganie umiejętności praktycznych. Warto nadmienić, że studenci logują się spod imiennego konta na zajęcia zdalne, co oznacza, że możliwa jest ich identyfikacja.

Metody kształcenia w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 są zaplanowane prawidłowo, tzn. w sylabusie do przedmiotu zaplanowano w ramach ćwiczeń i konwersatoriów konwersacje, indywidualne odpowiedzi ustne, testy i ćwiczenia pisemne.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Przejawia się to w możliwości studiowania według indywidualnego programu studiów, jednak nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów (par. 16. Regulaminu). W ramach indywidualnego programu studiów zapewnia się szczególną opiekę dydaktyczno-naukową oraz indywidualny dobór treści i form kształcenia, poprzez ustalenie indywidualnych planów studiów i programu nauczania. Studenci, w uzasadnionych wypadkach (np. niepełnosprawność, wychowanie dziecka) może ubiegać się o indywidualną organizację studiów (par. 17. Regulaminu), co oznacza możliwość uzyskania zaliczeń oraz składanie egzaminów w terminach indywidualnie ustalonych w ramach danego roku akademickiego.

Na Uczelni wszystkie wykłady prowadzone są w trybie zdalnym, co mieści się w granicach aktualnego stanu prawnego. Pozostałe zajęcia prowadzone są w trybie tradycyjnym. Wyjątek stanowi prowadzenie zajęć na studiach stacjonarnych, które w całości prowadzone są w trybie zdalnym.

Efekty uczenia się określone dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych grup zajęć. Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, umożliwiają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się i są zgodne z wymaganiami profilu praktycznego. Praktyki są realizowane łącznie w okresie 6 miesięcy na czwartym, piątym i szóstym semestrze (po 320 godzin w każdym semestrze) i przypisano im 960 godzin/32 punkty ECTS. W przypadku kilku specjalności praktykom przypisano natomiast tylko 18 punktów, co jest niezgodne z wymaganiami profilu praktycznego. Niewystarczający jest natomiast sposób dokumentowania przebiegu praktyk w zakresie możliwości skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągania efektów uczenia się przez studentów.

Dokumentacja praktyk, na którą składają się umowa zawarta między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę oraz dzienniczek praktyk nie pozwalają na skuteczną weryfikację założonych efektów uczenia dla praktyk. Zgodnie z treścią wskazanej umowy „Zakład pracy zobowiązuje się do oceny praktyk", jednak wpisy zawarte w dzienniczkach mają charakter typowo sprawozdawczy i nie zawierają oceny odnoszącej się do efektów uczenia się.

Kolejnym ograniczeniem jest fakt, że zdecydowana większość studentów zalicza praktyki zawodowe na podstawie aktualnie pełnionej pracy zawodowej, a jak wskazano wyżej nie jest prowadzona skuteczna weryfikacja efektów uczenia się. Jednocześnie nie pozwala to na pozytywną ocenę kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji opiekunów praktyk, a tym samym skuteczną i pozytywną weryfikację prawidłowej realizacji praktyk. Kontrola praktyk ogranicza się jedynie do faktu ich potwierdzenia w oparciu o dostarczoną przez studenta dokumentację. Nie są prowadzone działania ewaluacyjne dotyczące praktyk.

Zgodnie z zapisami Regulaminu „student może zostać zwolniony z odbywania praktyk, jeżeli odbył praktykę zawodową w innej szkole wyższej zgodną z kierunkiem i specjalnością odpowiadającą studiom w WSSE lub za granicą w ramach programu Erasmus+. Zwolnienie takie może uzyskać student, który złoży pisemny wniosek wraz z dokumentacją potwierdzającą spełnienie warunków umożliwiających zwolnienie z praktyk". Rozwiązania takie są niezgodne z obowiązującymi przepisami, które nie pozwalają na zwolnienie z praktyk. Praktyki studencki, jeśli są zaliczane na podstawie pracy zawodowej, wymagają natomiast skutecznego potwierdzenia osiągniętych efektów uczenia się, co w przypadku Jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek nie ma miejsca.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją zostały formalnie odzwierciedlone w regulaminie. Jako osobę odpowiedzialną za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku wskazano kierownika praktyk. W regulaminie określono także kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta i warunki kwalifikowania na praktykę. Nie określono zasad przeprowadzania hospitacji praktyk. Opisane zostały natomiast zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Uczelnia, na bazie prowadzonej współpracy z pracodawcami, oferuje miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o formalnie przyjęte w regulaminie kryteria.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są

niewystarczające. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Rekomenduje się opracowanie narzędzia (np. w formie krótkiej ankiety odnoszącej się do poszczególnych efektów uczenia się), na podstawie którego opiekun praktyk z ramienia jednostki przyjmującej na praktykę będzie mógł ocenić stopień osiągnięcia przez studenta każdego efektu uczenia się, jaki został określony w sylabusie przedmiotu. Należy zmienić przepisy regulaminu praktyk dotyczące zwalniania studentów z praktyk i dostosować je do wymagań profilu praktycznego. Praktyki powinny zostać objęte skuteczniejszą kontrolą i ewaluacją.

Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, nie umożliwia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się. W roku akademickim 2022/2023 na studiach stacjonarnych prowadzono bowiem wszystkie zajęcia w trybie zdalnym. **Rekomenduje się** przejście na tryb stacjonarny w przypadku studiów stacjonarnych, gdy ustanie stan zagrożenia epidemicznego, obowiązujący w Polsce od 16 maja 2022 r. Po jego ustaniu prowadzenie wszystkich zajęć w trybie zdalnym będzie złamaniem par. 13 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dla praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do założonych efektów uczenia się, a tym samym jest nieskuteczna. Uczelnia, w regulaminie praktyk założyła możliwość zwolnienia z praktyk, co jest niezgodne z przepisami dotyczącymi profilu praktycznego. Praktyki nie są objęte skuteczną kontrolą i ewaluacją.

W zakresie kryterium 2. zdiagnozowano następujące rażące nieprawidłowości:

1. Zbyt mała liczba punktów ECTS, wynoszących 177 ogółu punktów w programie studiów, przypisanych do 4 specjalności: *zarządzanie organizacjami sportowymi, zarządzanie organizacjami pozarządowymi, zarządzanie instytucjami artystycznymi* oraz *organizacja i zarządzanie oświatą,* co jest niezgodne z zapisami par. 76 ust. 1 pkt. 1a) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Brak pokrycia wszystkich funkcji zarządzania w postaci przedmiotów obowiązkowych w programie studiów, co pociąga za sobą brak możliwości osiągnięcia 10 efektów uczenia się , tj.:
    a. Brak jest treści programowych z zakresu logistyki umożliwiających osiąganie efektu U28 przez wszystkich studentów.
    b. Brak jest treści programowych z zakresu zarządzania zintegrowanego umożliwiających osiąganie efektu W14.
    c. Brak jest treści programowych z zakresu finansów przedsiębiorstw umożliwiających osiąganie efektu W15.

d. Brak jest treści programowych z zakresu zarządzania jakością umożliwiających osiąganie efektu W20.

e. Brak jest treści programowych z zakresu zarządzania projektami umożliwiających osiąganie efektu W21 i U18 (przedmiot taki znajduje się w grupie przedmiotów dodatkowych, ale nie przypisano do niego wspomnianych efektów).

f. Brak jest treści programowych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi umożliwiających osiąganie każdemu studentowi efektu (w programie studiów występują takie przedmioty, jak: *zarządzanie kadrami* i *zarządzanie talentami* w grupie przedmiotów dodatkowych, ale nie ma gwarancji ich wyboru przez studenta).

g. Brak jest treści programowych z zakresu badań marketingowych umożliwiających osiąganie efektu U21 i U26.

h. Brak jest treści programowych z zakresu zarządzania informacją umożliwiających osiąganie efektu U21.

i. Brak jest treści programowych z zakresu *audytu/zarządzania normami audytowymi* umożliwiających osiąganie efektu U27.

j. Brak jest treści programowych z zakresu *finansów instytucji ubezpieczeniowych* umożliwiających osiąganie efektu U24.

3. Treści programowe specjalności *zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w* bloku specjalizacyjnym jest w znacznym stopniu są przypisane do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek nie jest przypisany.

4. Niespełnienie kryterium przypisania 50% punktów ECTS do zajęć praktycznych, co wynika z:

   a. niewłaściwych metod dydaktycznych stosowanych na ćwiczeniach, nastawionych na podawanie wiedzy, ale nie umiejętności,

   b. bardzo dużych grup ćwiczeniowych,

   c. brak laboratorium komputerowego i specjalistycznego oprogramowania umożliwiającego przygotowanie studentów do działalności zawodowej i wymagań współczesnego rynku pracy,

   oraz nieprawidłowości związanych z kryterium 3:

   d. odtwórczego charakteru prac dyplomowych,

   e. prostych prac etapowych, pokrywających tylko fragment wymaganej w sylabusie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,

   f. niewłaściwych metod weryfikacji efektów językowych, diagnozujących umiejętności językowe poniżej poziomu B2.

5. Nieprowadzenie ewidencji punktów ECTS przypisanych do zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia i do pracy własnej studenta, co jest niezgodne z par. 63 ust. 1 pkt. 1 ustawy. Przedstawione w Raporcie samooceny liczby dot. punktów ECTS przypisane do zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia nie mają pokrycia w materiałach źródłowych, tzn. W sylabusach i programie studiów.

6. W przypadku kilku specjalności praktykom przypisano tylko 18 punktów, co jest niezgodne z wymaganiami profilu praktycznego. Niewystarczający jest także sposób dokumentowania przebiegu praktyk w zakresie możliwości skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągania efektów uczenia się przez studentów.
7. Dokumentacja praktyk, na którą składają się umowa zawarta między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę oraz dzienniczek praktyk nie pozwalają na skuteczną weryfikację założonych efektów uczenia dla praktyk.
8. Regulamin praktyk pozwala na zwolnienie studenta z praktyk, co jest niezgodne z art. 67 ust. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Praktyki studencki, jeśli są zaliczane na podstawie pracy zawodowej, wymagają natomiast skutecznego potwierdzenia osiągniętych efektów uczenia się, co w przypadku jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek nie ma miejsca.
9. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są niewystarczające. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęć na studia określane są w corocznie przyjmowanych uchwałach Senatu. Są one podejmowane na rok do pół roku przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy rekrutacja. Warunki przyjęć kandydatów na studia I. stopnia zapewniają równe szanse na ich podjęcie, a jednocześnie umożliwiają selektywny dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia przyjętych w programie studiów efektów uczenia się. Podstawą przyjęcia na studia I. stopnia są wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym. Przy przyjmowaniu na studia I. stopnia kandydat wybiera i wskazuje ze świadectwa dojrzałości trzy przedmioty spośród zdawanych pisemnie na maturze z najwyższą punktacją. Dla kierunku zarządzanie przewidziano wybór spośród następujących przedmiotów: przedmiot wiodący matematyka; przedmioty uzupełniające: wiedza o społeczeństwie, informatyka, fizyka, technika, język obcy.

Przy braku wszystkich trzech zdawanych pisemnie przedmiotów – trzecią ocenę można wskazać ze świadectwa ukończenia szkoły. Kwalifikacyjne postępowanie rekrutacyjne odbywa się w odniesieniu do kandydatów posiadających świadectwo maturalne z egzaminu pisemnego (tzw. „nowa matura") wynik z poszczególnych przedmiotów uwzględnionych podczas kwalifikacyjnego postępowania rekrutacyjnego jest przeliczany na punkty według reguły:

- nowa matura na poziomie podstawowym – wyniki procentowe z egzaminu maturalnego przeliczane są wprost na punkty (przykład: wynik 40% z egzaminu oznacza 40 punktów dla potrzeb kwalifikacyjnego postępowania rekrutacyjnego),
- nowa matura na poziomie rozszerzonym — wyniki procentowe z egzaminu maturalnego są podwajane (przykład: wynik 40% z egzaminu oznacza 2 x 40 punktów = 80 punktów dla potrzeb kwalifikacyjnego postępowania rekrutacyjnego).

Przyjęty zostaje kandydat, który uzyskał co najmniej 90 punktów.

W przypadku tzw. „starej matury" do postępowania rekrutacyjnego podobnie jak w „nowej maturze" bierze się trzy przedmioty wybrane przez kandydata. W przypadku kandydatów, którzy na świadectwie dojrzałości w systemie „starej matury" nie zdawali na maturze trzech przedmiotów, pod uwagę bierze się przedmiot z najlepszą oceną ze świadectwa ukończenia szkoły. Przyjęty zostaje kandydat, który uzyskał średnią ocen, co najmniej 3,00. Kandydaci na studia przyjmowani są na podstawie list rankingowych do wysokości limitu miejsc.

Cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji na studia I. stopnia w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów na zasadach ogólnie obowiązujących. Do postępowania kwalifikacyjnego może być przy tym dopuszczony cudzoziemiec, który legitymuje się wymaganymi przez obowiązujące w tym zakresie przepisy dokumentami i posiada udokumentowaną znajomość języka polskiego (certyfikat znajomości języka polskiego na poziomie B1 lub potwierdzenie znajomości języka polskiego podczas rozmowy kwalifikacyjnej w ramach procesu rekrutacji). Rekrutacja prowadzona jest przez Komisję Rekrutacyjną.

Przyjęte dla kierunku studiów warunki rekrutacji są przejrzyste, terminy składania dokumentów podawane są w kalendarium rekrutacji na stronie internetowej Uczelni. Kandydaci mają możliwość sprawdzenia swojej sytuacji związanej z rekrutacją za pośrednictwem internetowego systemu obsługi kandydatów.

Obecnie obowiązujące warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są stosowane dla tego kierunku, ponieważ kierunek po raz pierwszy podlega ocenie programowej. Przyjęte w Uczelni warunki i procedury są zgodne z przepisami i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określone zostały w dokumencie Zasady przyjmowania do Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku cudzoziemców, studentów z innych uczelni oraz osób, które nie dokończyły (przerwały) rozpoczęte studia na rok akademicki 2022/2023. Przewidują one, że student może być także przyjęty na studia na kierunku w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Punkty ECTS uzyskane przez studenta w dotychczasowym przebiegu studiów mogą zostać uznane w całości w miejsce ujętych w programie studiów dla kierunku, na który student się przenosi, pod warunkiem zbieżności efektów uczenia się dla programów studiów w obydwu uczelniach. W przypadku różnicy efektów uczenia się, możliwe jest uznanie części zrealizowanego programu studiów oraz punktów ECTS i wskazanie zajęć koniecznych do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia.

W zależności od liczby stwierdzonych różnic programowych kandydat może uzyskać zgodę na kontynuację studiów od kolejnego semestru w stosunku do ostatniego zakończonego na uczelni opuszczanej lub od wcześniejszego. Na podstawie rekomendacji Komisji Rekrutacyjnej Dziekan Wydziału Pedagogiki i Zarządzania, wydaje decyzje o przyjęciu bądź nieprzyjęciu studenta na studia wraz z określeniem terminu uzupełnienia różnic programowych rekomendowanych przez Komisję Rekrutacyjną. W dokumencie nie podano jednak informacji, na który semestr może zostać przyjęty student, jeśli zostanie mu zaliczona część efektów uczenia się. Informacja taka znajduje się w Regulaminie studiów (par. 48.): „student może podjąć naukę na dowolnym semestrze studiów jeżeli wykaże, że ma do tego niezbędne przygotowanie, uzyskane w innej uczelni realizującej podobne programy nauczania. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan Wydziału".

Rekomenduje się jednoznacznie określenie warunków przeniesienia z innej uczelni oraz semestru, od którego może rozpocząć studia.

Wskazane warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej stosowane w odniesieniu do kierunku zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, przy zastrzeżeniu nieprawidłowości dotyczących efektów uczenia się, sygnalizowanych w kryterium 1.

Warunki, jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa są określone w „Procedurze Dyplomowania w Wyższej Szkole Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku" z 2022 roku. Warto nadmienić, że dokument ma nieprawidłową strukturę, bowiem występują w nim odwołania do odrębnych dokumentów, które nie są dostępne (np. Wymogi dotyczące przygotowania pracy dyplomowej), jednak cały paragraf 5. Procedury jest zatytułowany „Wymogi dotyczące przygotowania pracy dyplomowej" i jest prawdopodobnie scalonym dokumentem, do którego odwołano się w ramach postanowień przejściowych i końcowych w paragrafie 4.

Praca dyplomowa na studiach I stopnia powinna potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się nabytych w trakcie studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych znajdujących potwierdzenie w rozwiązaniu określonego problemu praktycznego.

Tematy prac dyplomowych proponowane przez promotorów lub studentów powinny być zgodne z zakresem tematycznym specjalności i są zatwierdzane przez Dziekana w pierwszych tygodniach semestru czwartego. Promotorem pracy licencjackiej może być pracownik ze stopniem naukowym przynajmniej doktora, ale w uzasadnionych przypadkach Rektor może upoważnić do kierowania pracą dyplomową nauczyciela akademickiego z tytułem zawodowym magistra, posiadającego wieloletnie doświadczenie zawodowe w studiowanej przez studenta specjalności. W przypadku przygotowywania pracy dyplomowej we współpracy z zakładem pracy dopuszcza się wyznaczenie opiekuna pracy dyplomowej go reprezentującego. Głównym zadaniem promotora jest udzielanie porad, wskazówek i wszelkiej innej pomocy w celu skutecznego przygotowania przez studenta pracy dyplomowej. Poza wspomnianymi informacjami nie podano dodatkowych wymogów dotyczących promotora pracy, które mogłyby być związane z posiadaniem wykształcenia lub dorobku naukowego związanego z obszarem kształcenia i dziedziną, w której kierunek studiów jest osadzony i/lub obszar jego zainteresowań naukowych obejmuje tematykę pracy. Praca dyplomowa jest weryfikowana za pomocą procedur JSA. Oceny pracy dyplomowej dokonuje kierujący pracą (promotor) oraz jeden recenzent wyznaczony przez Dziekana.

Ocena wystawiona studentowi za pracę dyplomową jest średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez promotora i recenzenta zgodnie z zasadą, gdzie:

1. 4,51 i więcej – bardzo dobry;
2. 4,26–4,5 – dobry plus;
3. 3,76–4,25 – dobry;
4. 3,26–3,75 – dostateczny plus;
5. 3,00–3,25 – dostateczny;
6. poniżej 3,00 – niedostateczny.

Praca powinna być przekazana przez promotora oraz recenzenta do dziekanatu, co najmniej 7 dni przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną, w skład której wchodzą: przewodniczący, promotor i recenzent. Przewodniczącym komisji jest Dziekan lub inna wyznaczona przez niego osoba spośród nauczycieli akademickich. W trakcie egzaminu dyplomowego student:

1. odpowiada na pytanie z zakresu napisanej pracy dokonując jej krótkiej prezentacji uwzględniającej główny cel, najważniejsze tezy, wnioski, itp., co powinno znaleźć się w prezentacji multimedialnej przygotowanej w programie Power Point lub krótkim artykule naukowym mogącym mieć charakter autoreferatu,
2. odpowiada na pytanie z zakresu kierunku studiów,
3. odpowiada na pytanie z zakresu studiowanej specjalności.

Na wniosek studenta, za zgodą Rektora, dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu dyplomowego zdalnie, z wykorzystaniem środków audiowizualnych według zatwierdzonych zasad.

Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który: spełnił wymagania wynikające z planu studiów dla danej specjalności, uzyskał co najmniej ocenę dostateczną z pracy dyplomowej, wywiązał się z innych zobowiązań wobec Uczelni.

W Regulaminie, który został przyjęty w 2009 roku i nie był aktualizowany od tego czasu, nie ma wzmianki o zakończeniu studiów na podstawie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów, co jest niezgodne z zapisami par. 76 ust. 1 ustawy.

Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu dyplomowego jest uzyskanie ocen pozytywnych z poszczególnych części egzaminu dyplomowego. Wynik ukończenia studiów jest obliczany z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku i stanowi sumę średniej ocen ze studiów, oceny pracy dyplomowej i oceny egzaminu dyplomowego w następujących proporcjach: 50% ocena ze studiów, jeśli student zdobył zaliczenia i zdał egzaminy ze wszystkich przedmiotów, 25% ocena pracy dyplomowej, 25% ocena egzaminu dyplomowego. Ocena na dyplomie określana jest zgodnie z zasadą:

1. dostateczny (3,0) – przy średniej do 3,25;
2. dostateczny plus (3,5) – przy średniej 3,26–3,75;
3. dobry (4,0) – przy średniej 3,76–4,25;
4. dobry plus (4,5) – przy średniej 4,26–4,50;
5. bardzo dobry (5,0) – przy średniej 4,51 i więcej.

Zasady postępów w procesie nauczania zostały sformułowane w Regulaminie studiów, jednak nie zawarto w nim zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, bowiem regulamin pochodzi z 2009 roku. Zawarto w nim jedynie informację o zaliczeniu roku lub semestru na

podstawie kart okresowych osiągnięć studenta i protokołów zaliczeń. W czasie trwania semestru postępy w nauce studenta są sprawdzane poprzez kolokwia, ocenę stopnia przygotowania do zajęć projektowych, ćwiczeniowych, laboratoriów i prac przejściowych (par. 30 ust. 1). Okresem rozliczeniowym w toku studiów jest semestr, w czasie którego student jest zobowiązany uzyskać zaliczenie ze wszystkich przedmiotów i złożyć wymagane planem studiów egzaminy. Student jest zobowiązany, w terminie określonym przez Dziekana Wydziału, do złożenia w dziekanacie karty okresowych osiągnięć studenta w celu uzyskania wpisu określającego jego status w kolejnym semestrze. Status studenta jest określony rejestracją pełną (semestr zaliczony) lub rejestracją z długiem punktowym (semestr zaliczony warunkowo). Zapisy Regulaminy określają organizację procesu weryfikacji osiągnięć studenta, a w szczególności określają uprawnienia odwoławcze i konsekwencje braku zaliczenia modułu (par. 35).

Warunkiem wpisu studenta na kolejny semestr jest spełnienie wymogów przewidzianych w planie studiów dla każdego semestru (par. 44, tzn. zdał wszystkie zaliczenia i egzaminy). W Regulaminie nie wskazano, że warunkiem ukończenia semestru jest osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przypisanych do modułów ujętych w planie studiów danego semestru. W przypadku nieuzyskania ocen pozytywnych student może warunkowo zaliczyć semestr. Wpis warunkowy nie może być udzielony studentowi powtarzającemu semestr (par. 47 ust. 1), decyzja Dziekana powinna określać termin spełnienia warunków (ust. 2).

Regulamin studiów określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Studentowi, który zgłasza zastrzeżenia do oceny uzyskanej z egzaminu, braku jej obiektywizmu lub wykazuje uchybienia formalne ma prawo w ciągu trzech dni złożyć do Dziekana Wydziału wniosek o przeprowadzenia egzamin komisyjnego. Dziekan Wydziału zarządza egzamin komisyjny. Zaliczenie to odbywa się przed komisją.

Zalecenie: Wprowadzić zapis dotyczący wymogu zaliczenia semestru poprzez osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się.

Zaleca się wydłużenie terminu odbycia egzaminu komisyjnego, bowiem w aktualnych regulacjach nie występują zapisy dotyczące wymogu odbycia egzaminu komisyjnego w terminie 7 dni od daty odbycia egzaminu pierwotnego.

Uczelnia usprawnia i ułatwia dostęp do nauczania osobom znajdującym się w różnych, trudnych sytuacjach życiowych, w tym osobom z niepełnosprawnością, chcącym studiować w WSSE poprzez udostępnienie systemu teleinformatycznego (platforma Moodle, aplikacja Teams, Skype, Zoom). Cudzoziemcom została zapewniona dodatkowa pomoc, głównie w zakresie porozumiewania się z kadrą Uczelni, choćby poprzez osobę Dziekana Uczelni, dla której język ukraiński jest językiem ojczystym, a inne języki wschodnie zna również na wysokim poziomie. Studenci ci mogą komunikować się także poprzez aplikacje: WhatsApp, Messenger, Signal, a także przez uczelnianą platformę MS Teams. Celem takiej komunikacji jest asymilacja nowych osób w środowisku akademickim, jak i przydzielanie pomocy studentom w trakcie uczenia się.

Zasady i sposoby weryfikacji efektów uczenia się, a także formy dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się są opracowywane i zapisane w sylabusie. W sylabusach określono efekty modułowe, do których przypisano efekty kierunkowe. Jednak efekty te nie zostały przypisane ani do treści programowych, nazywanych treściami kształcenia, ani do metod ich weryfikacji. Co istotne, w sylabusach jest informacja o określaniu sposobów weryfikacji efektów uczenia się wraz ze wskazaniem symboli/u efektu na kierunku (!). Takiego wskazania jednak nie zastosowano, np.

w sylabusie do: *języka angielskiego, podstaw organizacji i zarządzania, wprowadzenia do filozofii, metodologii badań, marketingu, metod i technik zarządzania* czy *teorii zarządzania*. Natomiast wskazania zastosowano w sylabusie do: *statystyki, matematyki, podstaw prawa, historii myśli ekonomicznej, makroekonomii, mikroekonomii* czy *podstaw ekonomii.*

Oznacza to niejednorodność stosowanego systemu określania metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Brakuje więc systemu, w którym jednoznacznie przypisano by metody oceny i weryfikacji efektów do samych efektów, zarówno modułowych, jak i kierunkowych. Warunki zaliczania zajęć określone w sylabusie przedstawiane są studentom na pierwszych lub najpóźniej drugich zajęciach. Regulamin studiów umożliwia studentom wgląd do ocenionych prac oraz zapoznania z wynikiem egzaminu komisyjnego.

W 2020 r. zarządzenie Rektora określało zasady weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Wprowadza ono obowiązek zgodności stosowanych w tym trybie form weryfikacji z określonymi w sylabusach.

Wskazane powyżej regulacje, wprowadzone w Uczelni, dotyczące wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość nie gwarantują jednak prawidłowej identyfikacji studenta przystępującego do zaliczenia bądź egzaminu. Co prawda każdy student ma przypisany indywidualny numer, na który się loguje zarówno podczas zajęć, jak i podczas zaliczeń i egzaminów, jednak w kilku przypadkach, które zdiagnozowano podczas wizytacji, metody oceny i weryfikacji efektów uczenia się nie zapewniały jednoznaczności w ocenie samodzielności pracy studenta, np. na przedmiocie *mikroekonomia* studenci byli zobowiązani do wypełnienia pytań przesłanych przez Osobę Prowadzącą, o czym świadczy adnotacja o wpisaniu imienia i nazwiska ręcznie. Oznacza to niepełny nadzór nad samodzielnością pracy studenta podczas egzaminu.

Co istotne, cały program studiów stacjonarnych, na który zrekrutowano studentów z Ukrainy, jest prowadzony w trybie zdalnym, co po ustaniu staniu zagrożenia epidemiologicznego będzie naruszeniem par. 13. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Metody weryfikacji osiągnięcia określonych dla każdego modułu efektów uczenia się zostały wskazane w jego sylabusie. Najczęściej obejmują one egzaminy (nazywane np. na przedmiocie *teorie zarządzania* pracą pisemną, a na *podstawach ekonomii* – pracą zaliczeniową), testy komputerowe i w formie tradycyjnej (z dość łatwymi pytaniami, np. na *języku angielskim*), projekty. Na wielu przedmiotach nie określono, które metody są przypisane do poszczególnych efektów uczenia się.

Najważniejszym uchybieniem w zakresie metod oceny i weryfikacji efektów uczenia się jest nieduże pokrycie pytań egzaminacyjnych i testowych z treściami wyrażonymi w sylabusie, np. na przedmiocie *metodologia badań* oraz *analiza ekonomiczna* tematyka prac obejmuje nieznaczną część treści podanych w sylabusie. Znajomość i umiejętność posługiwania się metodami badawczymi nie są weryfikowane. Stopień osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się nie został zweryfikowany. Podobnie na przedmiocie *język angielski*, w sylabusie jako metody weryfikacji efektów uczenia się określono testy, ćwiczenia pisemne, konwersacje. Zadania na platformie Moodle, praca w grupach i ćwiczenia indywidualne. W przekazanej dokumentacji zamieszczono test jednokrotnego wyboru składający się z 10 pytań o poziomie maksymalnie A2.

Ponadto wskazane metody w niewielkim stopniu odnoszą się do sprawdzenia i oceny osiągania umiejętności praktycznych, np. na przedmiocie *podstawy organizacji i zarządzania*, na którym

realizowanych jest 30 godzin ćwiczeń, zaliczonych do zajęć praktycznych, efekty miały być weryfikowane na podstawie wypowiedzi ustnych, pracy na zajęciach, projektu i studium przypadku. W przekazanej dokumentacji podano informację, w której studenci przygotowywali pracę zaliczeniową na temat: „Na podstawie przekazanych materiałów i dostępnej literatury proszę wymienić i omówić funkcje zarządzania". Wypowiedź studentów na tak sformułowany temat nie umożliwia weryfikacji efektów uczenia się z żadnego obszaru. Oczekuje się od studentów wiedzy podręcznikowej, publicznie dostępnej, np. z Wikipedii. Wypowiedzi studentów nie zawierają źródeł, niektóre z nich nie odnoszą się do zadanego tematu, a mimo to ma miejsce zaliczenie. Zdiagnozowano na tym przedmiocie brak weryfikacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Ponadto nie podano informacji o sposobie oceniania.

W okresie obowiązywania regulacji dotyczących przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej stosowane są w tym celu: platforma Moodle oraz Office 365, a w szczególności MS Teams. Jednak rozwiązania stosowanie w ramach tych narzędzi nie umożliwiają skutecznego zastosowania metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, przyjętych dla poszczególnych modułów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie opanowania języka obcego powinna być przeprowadzana w oparciu o prace pisemne i prezentacje sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność rozumienia materiałów źródłowych oraz umiejętności komunikowania się. Na studiach I. stopnia, zgodnie z efektem K1Z_U29, weryfikacja powinna obejmować sprawdzenie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego poprzez przeprowadzenie egzaminu na poziomie B2. Jak wspomniano, bardzo prosty test jednokrotnego wyboru nie umożliwia weryfikacji umiejętności językowych na poziomie B2.

Metody i narzędzia stosowane na kierunku do weryfikacji efektów uczenia się, w tym kompetencji językowych i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych nie są dobrane prawidłowo i tylko w niektórych wypadkach uwzględniają specyfikę modułów i przypisane im efekty. Obowiązujące od maja 2020 r. regulacje uczelniane przewidują, że egzaminy dyplomowe mogą być prowadzone w formie tradycyjnej albo zdalnej. Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniają ich prawidłowy przebieg. Jednak wątpliwości budzi weryfikacja i ocena efektów uczenia na egzaminach i zaliczeniach wielu przedmiotów będących częścią programu studiów na kierunku zarządzanie.

W Uczelni opracowano i wdrożono regulacje dotyczące dokumentowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Jednak system ten nie pozwala na sprawdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, co zostało zdiagnozowane na podstawie matrycy pokrycia efektów oraz zgodności stosowanych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się w porównaniu z treściami programowymi, wyrażonymi w sylabusach.

Osobą zobowiązaną do gromadzenia sylabusów, list obecności studentów na ćwiczeniach i seminariach, prac cząstkowych, kart egzaminacyjnych i zaliczeniowych jest Kierownik Dziekanatu. Dokumentacja potwierdzająca osiągnięcie założonych efektów uczenia się przechowywana jest w formie elektronicznej na platformie Moodle. Prace dyplomowe są dokumentacją procesu dyplomowania w formie: prac dyplomowych, raportów z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, kart oceny pracy, protokołu z egzaminu dyplomowego. Dokumentacja ta przechowywana jest w teczce absolwenta w formie papierowej i elektronicznej.

Osiągnięcie efektów uczenia się odnoszących się do poszczególnych modułów dokumentowane jest w formie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, projektów, prezentacji przygotowanych przez studentów. Analiza wybranych prac wskazała na niezgodność ich form z określoną w sylabusach, co omówiono wcześniej. Generalnie zakres weryfikacji efektów uczenia się umożliwiał głównie sprawdzenie wiedzy i w ograniczonym zakresie - umiejętności nabytych przez studentów. Oceny prac etapowych były z reguły zawyżone.

Analiza tematów wszystkich prac licencjackich obronionych na kierunku w roku akademickim 2020/2022 wskazała, że większość prac jest przypisana do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Występują jednak prace z dyscypliny nauk o bezpieczeństwie, np. *„Psy służbowe w systemie bezpieczeństwa publicznego”*, *„Uwarunkowania zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych na przykładzie miasta Gdańska w latach 2018-2020”* lub innych dyscyplin spoza nauk ekonomicznych, np. *„Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej”*.

W przypadku prac, które zostały przypisane do dyscypliny ekonomia i finanse, np. *„Zarządzanie finansami gospodarstwa domowego a płaca minimalna i ich wpływ na jakość życia rodziny”*, zastosowano nieadekwatne metody wnioskowania i weryfikacji empirycznej.

Przeprowadzona szczegółowa analiza losowo wybranych prac dyplomowych wskazała, że obejmują one zagadnienia teoretyczne, nie odpowiadające poziomowi kształcenia na studiach I. stopnia. Główną nieprawidłowością jest niewielki stopnień poruszania zagadnień praktycznych w pracach dyplomowych. Przejawia się to brakiem wykorzystania metodyki typowej dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości przy nadmiernym wykorzystaniu źródeł wtórnych. Źródła te w wielu przypadkach są nieliczne i mało aktualne, bardzo rzadko studenci korzystają z literatury obcojęzycznej, np. praca zatytułowana *„Wpływ szkoleń na rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw*” oparta jest jedynie na literaturze – nie zawiera ani badań i analiz, ani żadnych metod rozwijających umiejętności praktyczne.

Podobnie, praca *„Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej”* ma charakter encyklopedyczny, oparta jest na tylko 3 mało aktualnych źródłach: A. Ajnenkiel, A. Drzycimski, J. Paradowska, Prezydenci Polski, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1991, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz witryna internetowa wikipedia.pl. Wykorzystanie metod ilościowych jest szczątkowe i sprowadza się do prostych metod statystyki opisowej bez pogłębionych analiz i interpretacji wyników.

Ponadto prace często mają charakter odtwórczy, wyrażający się wysokim wynikiem wskaźnika ORPPD (np. w pracy zatytułowanej *„Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej”* wartość wskaźnika wyniosła 73%). Przy bardzo wysokich poziomach wskaźnika prace zostały nie tylko dopuszczone do obrony, ale też wysoko ocenione (wspomniana praca została oceniona w recenzjach oceniona na 4,0 i 3,5).

Uczelnia analizuje pozycję absolwentów kierunku studiów na rynku pracy i ich dalszą ścieżkę edukacyjną w oparciu o dane pochodzące z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych. Ponadto informacje cząstkowe pochodzą z kontaktów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni.

Studenci wykazują się aktywnością publikacyjną, głównie w miesięczniku *Przegląd Samorządowy* (w dokumentacji załączono 6 artykułów ze wspomnianego periodyku).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia przyjęte w odniesieniu do kierunku spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Zapewniają one równe traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Przy kwalifikacji kandydatów przyjmowanych na studia I stopnia uwzględnia się posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia odbywają się na podstawie list rankingowych do wysokości ustalonego przez Uczelnię limitu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów, nie są stosowane na Uczelni. Przyjęte w Uczelni warunki i procedury są zgodne z przepisami i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Jednak przyjęte dla poszczególnych zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania nie zapewniają skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności związanych z przygotowaniem do zawodowego rynku pracy oraz znajomości języka obcego. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni na czas zawieszenia bezpośrednich form zajęć w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej budzą wątpliwości co do sprawdzenia samodzielności pracy wykonywanej zdalnie i co za tym idzie skuteczności systemu oceniania. Wymagania są zaniżone, a oceny są zawyżone w stosunku do oczekiwań wyrażonych w sylabusach.

W Uczelni opracowano i wdrożono regulacje dotyczące dokumentowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Jednak system ten nie pozwala na sprawdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, co zostało zdiagnozowane na podstawie matrycy pokrycia efektów oraz zgodności stosowanych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się w porównaniu z treściami programowymi, wyrażonymi w sylabusach.

Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą prac etapowych jest tylko w części zgodny z efektami uczenia się.

Tematyka prac licencjackich jest generalnie zgodna z kierunkiem studiów i dyscyplinami nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, do której został on przyporządkowany. Występują

jednak prace pisane w dyscyplinach, do których kierunek nie został przypisany, np. nauki o bezpieczeństwie.

Metodyka i treść prac nie jest z reguły dobrze dostosowana do poziomu studiów i profilu kształcenia. Prace dyplomowe w niewystarczającym stopniu utrwalają umiejętności praktyczne.

W ramach kryterium 3. zdiagnozowano następujące rażące nieprawidłowości, tj.

1. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni są niejasne i fragmentaryczne, co może wynikać z braku odniesienia się aktualnych regulacji w Regulaminie studiów, który został przyjęty w 2009 roku.
2. Brak systemu dotyczącego oceny osiągania wszystkich efektów uczenia.
3. W Regulaminie, który został przyjęty w 2009 roku i nie był aktualizowany od tego czasu, nie ma wzmianki o zakończeniu studiów na podstawie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów, co jest niezgodne z zapisami par. 76 ust. 1 ustawy.
4. Stosowanie niewłaściwych metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się w pracy zdalnej, które nie chronią przed niesamodzielnością pracy studenta.
5. Nieduże pokrycie pytań egzaminacyjnych i testowych z treściami wyrażonymi w sylabusie w zakresie metod oceny i weryfikacji efektów uczenia się.
6. Wskazane metody weryfikacji efektów uczenia się w niewielkim stopniu odnoszą się do kształtowania umiejętności praktycznych. Ponadto metody te nie umożliwiają sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych.
7. Niewłaściwe metody weryfikacji umiejętności językowych na poziomie B2.
8. Niewielki stopnień poruszania zagadnień praktycznych w pracach dyplomowych, wyrażający się niewystarczającym warsztatem metodycznym.
9. Odtwórczy charakter prac dyplomowych, wyrażający się wysokimi wartościami wskaźnika ORPPD.
10. Zawyżanie ocen z prac etapowych i dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku zarządzanie zajęcia prowadzi 30 osób, z czego dla 13 osób WSSE jest podstawowym miejscem pracy. Jest to 5 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 18 osób ze stopniem naukowym doktora i 7 osób z tytułem zawodowym magistra. Zaledwie trzy z nich legitymują się

stopniem doktora w dyscyplinie wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości). Jedna osoba posiada stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse, a cztery stopień doktora w tej dyscyplinie. Spektrum dyscyplin reprezentowanych przez pozostałe osoby jest dość szerokie, dominują specjaliści z dziedziny nauk humanistycznych. Doświadczenie kadry w zakresie prowadzenia działalności zawodowej związanej z kierunkiem należy ocenić jako skromne. Uczelnia jako świadectwo posiadania kompetencji praktycznych eksponuje głównie nauczanie przedmiotów zawodowych i pełnienie funkcji organizacyjnych w szkołach wyższych. Nieliczni praktycy zajmują, bądź zajmowali się, np. organizacją transportu kolejowego, prowadzeniem firmy o szerokim profilu oraz działalnością samorządową. Część z przedstawionych osiągnięć zawodowych ma charakter historyczny. Struktura kwalifikacji kadry nie zapewnia prawidłowej realizacji zajęć. Niedopasowanie strukturalne kadry znajduje odbicie w zestawieniu nieprawidłowo obsadzonych zajęć (zał. 4). Obejmuje ono 48 pozycji i dotyczy 14 osób.

W konsekwencji należy uznać, że jedynie nieliczni nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określoną dyscypliną lub dyscyplinami, posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny lub dyscyplin i/lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej właściwych dla kierunku (ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat), umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia również pozostawiają wiele do życzenia. Hospitacje zajęć, przeprowadzone przez zespół oceniający jednoznacznie wskazują na braki w przygotowaniu metodycznym. Zajęcia, także ćwiczenia mające kształtować umiejętności praktyczne, prowadzone są zazwyczaj w formie podawczej. W trakcie hospitacji zajęć nie stwierdzono, aby kompetencje kadry związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wykraczały poza prostą transmisję wykładu i udostępnianie prezentacji. Uczelnia nie prowadzi odpowiednich szkoleń metodycznych.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwia prawidłową realizację zajęć, jak jednak wspomniano, obsada zajęć jest nieprawidłowa.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana

Przydział zajęć dokonywany jest przez Dziekana i akceptowany przez Rektora. Zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia nie są sformalizowane, a wynik tego procesu, jak wskazuje zawartość załącznika nr 4, nie zapewnia prawidłowej realizacji zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie są identyfikowane i zaspokajane. Na prośbę o podanie listy szkoleń metodycznych Uczelnia wskazała kilka kursów na temat pracy z osobami z niepełnosprawnościami, skierowanych głównie do pracowników administracyjnych oraz kilka dotyczących prowadzenia pracy badawczej. Nie jest monitorowane zadowolenie nauczycieli

akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego. Uczelnia zapewnia jedynie wsparcie techniczne w zakresie bieżącego korzystania z tych platform.

Nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Dostarczony formularz ankiety zawiera pytania dotyczące ogólnej oceny funkcjonowania uczelni i w zakresie oceny nauczycieli akademickich jest niewłaściwie opracowany. Formularz pozwala na wpisanie co najwyżej dwóch nazwisk wykładowców, a poniżej znajduje się jeden zestaw 6 pytań zamkniętych. Student może dodać ocenę opisową, z zaznaczeniem, którego wykładowcy dotyczy. Nie ma miejsca na wpisanie nazwy zajęć. Dostarczone przez Uczelnię opracowanie zbiorcze wyników jest w tym punkcie niejasne, brak liczby odpowiedzi, rozkładu ocen, nazwy zajęć i kierunku studiów. Hospitacje zajęć prowadzi Dziekan lub osoba do tego upoważniona.

Zasady dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich określone są w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w sposób ogólny. Pracownicy poddawani są ocenie raz na dwa lata. Pracownicy w odpowiednim momencie proszeni są o wypełnienie formularza oceny, nie znając wcześniej kryteriów. Kryteria nie są także określone podczas przeprowadzania oceny, komisja nie jest w żaden sposób ograniczona przy formułowaniu oceny pozytywnej lub negatywnej. Taki sposób przeprowadzania ocen nie umożliwia prowadzenia polityki kadrowej sprzyjającej stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i stanowi rażące naruszenie zapisów art. 128 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Uczelnia deklaruje, że wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Nie przedstawiono jednak żadnych konkretnych przykładów w tym zakresie. Zgodnie z przedstawionymi przez Uczelnię wspomnianymi zasadami dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich w ocenie tej uwzględnia się wyniki ankiet studenckich.

Wsparcie pracowników w zakresie rozwoju kariery i kompetencji zawodowych ogranicza się do umożliwienia bezpłatnej publikacji w wydawnictwie Uczelni oraz udziału w konferencjach organizowanych przez Uczelnię. Na prośbę zespołu oceniającego uczelnia przesłała listę 6 osób, które w ciągu ostatnich 5 lat skorzystały z tego typu wsparcia, bez podania szczegółów. W ciągu ostatnich 5 lat żaden z pracowników Uczelni nie uzyskał awansu naukowego, obecnie Uczelnia także nie wspiera takich aktywności.

Podsumowując, realizowana polityka kadrowa nie umożliwia kształtowania kadry prowadzącej zajęcia zapewniającej prawidłową ich realizację, nie sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, nie kreuje warunków pracy stymulujących i motywujących członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia.

Elementem polityki kadrowej w zakresie reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie jest Zarządzenie Rektora z 10 października 2022 roku wprowadzające na uczelni wewnętrzną procedurę antymobbingową. Zgodnie z procedurą, przypadki podejrzenia o mobbing powinny być kierowane do Rektora, który powołuje komisję do rozpatrzenia sprawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

1. Struktura kwalifikacji nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć, w tym nabywania przez studentów kompetencji z zakresu dyscypliny wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości), gdyż zaledwie 3 osoby spośród 30 prowadzących zajęcia uzyskały stopień naukowy w tej dyscyplinie. Nieprawidłowość ta nie jest niwelowana przez wystarczające doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze zarządzania.
2. Znaczna liczba osób prowadzących zajęcia nie posiada aktualnego i udokumentowanego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego, w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej właściwych dla kierunku, umożliwiającego prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Lista nieprawidłowo obsadzonych zajęć, przedstawiona w załączniku nr 4, obejmuje 48 pozycji i dotyczy 14 osób.
3. Znaczna część kadry dydaktycznej nie posiada odpowiednich kompetencji metodycznych w zakresie prowadzenia zajęć w trybie online.
4. Uczelnia nie zapewnia odpowiednich szkoleń metodycznych, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć on-line. Aktywność Uczelni w tym zakresie ogranicza się do wsparcia technicznego podczas korzystania z platformy internetowej.
5. Uczelnia prowadzi oceny okresowe pracowników bez określenia kryteriów, co jest rażącym naruszeniem art. 128 ustawy.
6. Uczelnia nie realizuje polityki umożliwiającej kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniającej prawidłową ich realizację, sprzyjającej stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, nie kreuje warunków pracy stymulujących i motywujących członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Bazą dydaktyczną Uczelni jest budynek należący do Pomorskiej Rady FSNT-NOT przy ul. Rajskiej 4. Znajdują się tam dobrze wyposażone pomieszczenia dydaktyczne, w tym aula o pojemności 500 miejsc, sala wykładowa o pojemności 120 miejsc oraz 8 sal o pojemności 30 miejsc. Istotnym mankamentem jest brak laboratorium komputerowego. W trakcie wizytacji zespół oceniający ustalił, że w gestii Uczelni znajduje się pomieszczenie wyposażone w 10 laptopów, nie jest ono jednak wykorzystywane do prowadzenia zajęć, nie zapewnia bowiem odpowiednich warunków pracy. Brak jest innych specjalistycznych pracowni.

Generalnie pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, jednak brak laboratorium komputerowego nie pozwala uznać, że umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Infrastruktura informatyczna i wyposażenie techniczne pomieszczeń są sprawne i nowoczesne, brak jest natomiast jakiegokolwiek oprogramowania specjalistycznego używanego w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, np. z zakresu zarządzania czy też finansów i rachunkowości. Posiadany zasób ogranicza się do Office 365. W budynku działa sieć bezprzewodowa.

Zajęcia odbywają się w trybie online z wykorzystaniem platform Moodle oraz MS Teams, które umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia i są dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Nie jest przy tym zapewniony dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Infrastruktura dydaktyczna nie jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W budynku funkcjonują windy, a na poszczególnych piętrach i w salach dydaktycznych nie występują bariery architektoniczne, brak jednak odpowiednio przystosowanej toalety, co stanowi istotną przeszkodę dla studentów z niepełnosprawnościami.

Pomieszczenia przeznaczone na bibliotekę obejmują zaledwie 41 m^2, znajdują się tam wszystkie zasoby w formie tradycyjnej, czytelnia oraz stanowiska komputerowe, przy czym tylko dwa posiadają dostęp do zasobów Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Na stronie internetowej Uczelni podane są następujące godziny pracy:

- poniedziałek: 10.00 – 15.00
- wtorek: 11.00 – 17.00
- środa – nieczynne
- czwartek: 11.00 – 17.00
- piątek: 10.00 – 15.00
- sobota: 9.00 – 13.00

W trakcie wizytacji zespół oceniający ustalił, że obecnie biblioteka nie jest wykorzystywana, w pomieszczeniu nie przebywa żaden pracownik, a w celu wypożyczenia należy zgłosić się do dziekanatu. Uczelnia nie dysponuje systemem katalogowym, lista zasobów nie jest widoczna online. Uczelnia dostarczyła w formie pliku zestawienie zasobów biblioteki, obejmujące prawie 2000 pozycji, z których jedynie pewna część związana jest tematycznie z kierunkiem zarządzanie. Zestawienie obejmuje głównie publikacje z zakresu nauk humanistycznych i pedagogiki, literaturę piękną i słowniki. Niektóre pozycje są powielone, brak informacji o roku wydania. Biblioteka nie posiada periodyków z zakresu związanego z kierunkiem. Uczelnia nawiązała współpracę z innymi bibliotekami, ale są to jednostki o niezgodnym profilu tematycznym i oddalone od jednostki macierzystej, np. Biblioteka Zespołu Szkół Ogrodniczych i Ogólnokształcących w Pruszczu Gdańskim czy też Biblioteka Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lubaniu. Nie są to więc zasoby zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłowej realizacji zajęć. Uczelnia zdaje sobie sprawę, że obejmują one w nieznacznym stopniu piśmiennictwo zalecane w sylabusach.

Podsumowując należy stwierdzić, że studenci nie mają zapewnionego dostępu do literatury fachowej. Oprócz skromności samych zasobów, możliwości dostępu do infrastruktury bibliotecznej są bardzo ograniczone co zniechęca do korzystania z niej. Aby dowiedzieć się, czy dana pozycja jest w bibliotece, student musi zgłosić się osobiście do dziekanatu. Dostęp do zasobów elektronicznych (Academica) także wymaga fizycznej obecności. W sytuacji, gdy zajęcia prowadzone są w formule zdalnej, a znacząca część studentów przebywa w oddaleniu od siedziby Uczelni, np. w Ukrainie, rozwiązanie proponowane przez Uczelnię nie zapewnia dostępu do zalecanej literatury

Próbą rozwiązania problemu dostępności do literatury jest tworzenie własnych materiałów dydaktycznych oraz podpisanie porozumienia z firmą PROFI COMPETENCE (http://www.eduplatform.tv/training), która udostępnia publikacje filmowe: 7 kroków do sukcesu, ABC mobbingu, Co kolor mówi za Ciebie czyli psychologia kolorów, Dress code, Dyskryminacja i mobbing - podobieństwa i różnice, Efektywne narzędzia komunikacyjne, Inteligencja emocjonalna cz. I, Inteligencja emocjonalna cz. II, Jeśli mobbing to co dalej?, Kreowanie wizerunku czyli jak Cię widza tak Cię piszą, Kultura nie boli - savoir vivre na co dzień i w biznesie cz. I, Kultura nie boli - savoir vivre na co dzień i w biznesie cz. II, Magia uśmiechu i kontaktu wzrokowego, Pożeracze czasu, Pracoholizm i mobbing, Prawa motywacji pozafinansowej, Rozwiązywanie konfliktów, Techniki wywierania wpływu, Trening automotywacji, Typy interpersonalne, Wystąpienia publiczne, Zdrowe relacje zawodowe.

Podejmowane kroki są jednak dalece niewystarczające, a materiały obejmują bardzo ograniczony zestaw zagadnień.

Uczelnia nie prowadzi okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób z niepełnosprawnością. W konsekwencji, udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach nie jest zapewniony. W ankiecie ewaluacyjnej, wypełnianej

przez studentów, brak pytań o ocenę infrastruktury, w szczególności biblioteki. Ewentualnej oceny infrastruktury studenci mogą dokonać wypełniając pole „inne uwagi". Zarówno studenci, jak i wykładowcy mają, przynajmniej teoretycznie, możliwość zgłaszania bieżących uwag i potrzeb w dziekanacie, ale brak formalnej procedury. W szczególności dotyczy to zasobów bibliotecznych i kontroli zgodności zasobów literatury z sylabusami. Uczelnia nie potrafiła wskazać przykładu udoskonalenia infrastruktury dydaktycznej lub bibliotecznej dokonanych na wniosek studentów.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie są unowocześniane i aktualizowane, poza automatycznymi aktualizacjami prowadzonymi przez producenta.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

1. Uczelnia nie zapewnia dostępu do laboratoriów komputerowych oraz specjalistycznego oprogramowania, co uniemożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.
2. Uczelnia nie zapewnia dostępu do zaplecza sanitarnego osobom z niepełnosprawnościami.
3. Uczelnia nie zapewnia dostępu do zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych, które są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć.
4. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne w niewystarczającym stopniu obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.
5. Uczelnia nie prowadzi okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób z niepełnosprawnością.
6. W konsekwencji, nie jest zapewniony udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach, a wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, nie są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia

technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie ocenianego kierunku studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego odnosząc się do zakresu współpracy z Uczelnią wskazywali głównie na ogólną wymianę doświadczeń i konsultacje w zakresie programu studiów, a także (w mniejszym zakresie) do realizacji praktyk zawodowych. Nie wskazano natomiast żadnych konkretnych rozwiązań, czy zmian w programie studiów, które były efektem tych konsultacji.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma wymiar instytucjonalny i nie ma bezpośredniego wpływu na określanie ani też osiąganie efektów uczenia się przez studentów. Wśród podmiotów, z którymi Uczelnia deklaruje współpracę wymienić należy: organizacje branżowe zrzeszające pracodawców, jednostki samorządu terytorialnego, firmy szkoleniowe oraz jednostki oświatowe. Kontakty z pracodawcami przebiegają na poziomie Uczelni, ale brakuje relacji na poziomie kierunku i studenta. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi nie przekłada się również na organizację dodatkowych form możliwości podnoszenia kompetencji przez studentów wykraczających poza program studiów.

Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego nie przekłada się na wspólną realizację prac dyplomowych, głównie tych o charakterze praktycznym, wdrożeniowym.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku obejmuje natomiast udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć i weryfikacji efektów uczenia się w formie prac etapowych. Wynika to z faktu, że część kadry dydaktycznej posiada doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią w obszarze prowadzonych zajęć. Zajęcia te nie mają jednak najczęściej formy zajęć praktycznych.

Uczelnia pozyskuje informacje o potrzebach otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez wspólnie organizowane konferencje naukowe (np. *Filozofia Cyfrowego Zarządzania Organizacjami – od idealizmu do pragmatyzmu. Koncepcje – Innowacje – Dobre praktyki),* spotkania okazjonalne związane z bieżącym jej funkcjonowaniem, indywidualne i nieformalne kontakty czy też powołaną w maju 2019 roku Radę Ekspertów. W jej skład wchodzą przedstawiciele publicznych i prywatnych instytucji, często znaczących pracodawców w regionie. Główną misją Rady jest zintegrowanie środowiska nauki ze sferą praktyki życia gospodarczego, a także nawiązanie ścisłej współpracy

z podmiotami reprezentującymi interesariuszy zewnętrznych. Rada Ekspertów w wymiarze kształtowania oferty programowej ma jednak dosyć fasadowy charakter. Przyjęte zadania dla Uczelni i jej otoczenia do zrealizowania w najbliższych latach, tj. „udział w opracowaniu metod walidacji efektów kształcenia założonych do realizacji w ramach danego kierunku studiów, opiniowanie efektów kształcenia w ramach poszczególnych kierunków i modułów kształcenia, opiniowanie programów nauczania i treści zajęć w kontekście ich dostosowania do wymogów rynku pracy, określenie zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje zawodowe i perspektyw zmian kształcenia wśród absolwentów uczelni, wsparcie merytoryczne w procesie dyplomowania (udział w wyznaczaniu kierunków rozwoju tematyki prac dyplomowych), wypracowanie mechanizmów służących nawiązywaniu współpracy pomiędzy pracodawcami, identyfikacja barier i trudności w nawiązywaniu tej współpracy" mają głównie deklaratywny charakter. W zakresie pozyskiwania informacji od pracodawców przeważają nieformalne kontakty o charakterze indywidualnym.

Warto natomiast zwrócić uwagę na przykłady działań i inicjatyw, które mogą stanowić podstawę do rozwijania i zacieśniania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu i przeniesienia współpracy na poziom kierunku czy studenta. Są to m.in.:

- założony z udziałem WSSE w Gdańsku w 2012 roku Klaster Logistyczno-Transportowy Północ-Południe, który działa m.in. w branży logistycznej, transportowej i spedycyjnej;
- konferencja naukowa pt. *Filozofia Cyfrowego Zarządzania Organizacjami – od idealizmu do pragmatyzmu. Koncepcje – Innowacje – Dobre praktyki*;
- członkostwo Uczelni w organizacji Pracodawcy Pomorza, największej i najstarszej organizacji pracodawców, działającej w województwie pomorskim, która zrzesza około 1000 przedsiębiorstw o szerokim profilu działalności.

Na ocenianym kierunku na potrzeby doskonalenia jakości kształcenia nie są prowadzone żadne okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które miałyby charakter systemowy. Nie określono wskaźników czy kryteriów oceny współpracy. Brak rozwiązań, które umożliwiają prowadzenie zobiektywizowanej oceny zaangażowania przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w poszczególne formy współpracy, dzięki którym możliwe jest podejmowanie zarówno działań korygujących, jak i rozwojowych dotyczących zarówno partnerów, jak i form współpracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wymiar, charakter i intensywność współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, z którymi Uczelnia współpracuje szczególnie w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest niewystarczający i nie pozwala w pełni osiągnąć założonej koncepcji i celów kształcenia. Uczelnia współpracuje, w wymiarze formalnym i nieformalnym, z grupą interesariuszy zewnętrznych reprezentujących wszystkie sektory: publiczny, prywatny i pozarządowy, jednak ta współpraca nie ma bezpośredniego wpływu na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do

kierunku. Ograniczony do nieformalnych lub fasadowych relacji jest także wpływ pracodawców na ofertę programową kierunku.

Uczelnia stwarza interesariuszom zewnętrznym niewystarczające możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się na ocenianym kierunku, co przekłada się na niską aktywność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie modyfikacji i doskonalenia programu studiów.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, poza Radą Ekspertów mającą fasadowy charakter i udziałem w organizacji Pracodawcy Pomorza, nie ma charakteru stałego i ustrukturowanego, opiera się na akcyjnych i niesformalizowanych formach współpracy.

Na ocenianym kierunku nie są prowadzone w formie systemowej okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ocena i wnioski dotyczące współpracy mają charakter nieformalny, są podejmowane w oparciu o uznaniową ocenę poziomu zaangażowania przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto pozyskiwane w sposób nieformalny informacje nie mają wpływu na program studiów, realizowane praktyki studenckie oraz prace dyplomowe i poziom jakości kształcenia.

W zakresie kryterium 6. zdiagnozowano następujące ograniczenia:

1. Niska aktywność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie modyfikacji i doskonalenia programu studiów.
2. Brak oceny i ewaluacji podejmowanej współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zwiększenie zaangażowania pracodawców w funkcjonowanie Rady Ekspertów Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku, w szczególności w opiniowanie i kształtowanie programu kształcenia na kierunku.
2. Wypracowanie rozwiązań, które umożliwią prowadzenie zobiektywizowanej oceny zaangażowania przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w poszczególne formy współpracy.
3. Rozszerzenie zakresu współpracy z pracodawcami z poziomu instytucjonalnego na poziom kierunku i studentów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia nie zakładają umiędzynarodowienia studiów. W strategii Uczelni znajduje się jedynie deklaracja: „WSSE w Gdańsku ma ambicje stać się rozpoznawalną, dynamicznie rozwijającą się umiędzynarodowioną uczelnią …” oraz przewidziane jest w tym zakresie zadanie w ramach celu 1: „pełne dostosowanie uczelni do prowadzenia studiów dla obcokrajowców”.

W ramach realizacji tego zadania na kierunek przyjęto 115 studentów cudzoziemców z Ukrainy, Kazachstanu oraz Białorusi. W trudnej do oszacowania, lecz znaczącej liczbie przebywają oni w kraju pochodzenia, korzystając z możliwości odbywania zajęć i zdawania egzaminów w formie zdalnej. Stanowi to bardzo poważny problem w sytuacji gdy, zgodnie z obowiązującym prawem, Uczelnia będzie zmuszona do zaprzestania tej formy kształcenia (są to studenci pierwszego roku). Fakt, że na Uczelni podjęło studia tak wielu obcokrajowców nie jest więc powodem dla podniesienia oceny w zakresie umiędzynarodowienia, wręcz przeciwnie, świadczy o bardzo krótkookresowej perspektywie działania Uczelni.

Zakres nabywania kompetencji językowych przedstawiono w opisie kryterium 2. Ogranicza się on do lektoratów językowych. Z kolei w analizie kryterium 3 wskazano nieprawidłowości dotyczące sposobu weryfikacji efektów językowych, co prowadzi do konstatacji, że Uczelnia nie zapewnia absolwentom osiągnięcia wymaganych kompetencji językowych.

Uczelnia nie uczestniczy w programie Erasmus+ lub innych programach wymiany międzynarodowej, przy czym deklaruje, że złożyła wniosek o otrzymanie Karty Erasmus dla szkolnictwa wyższego (ECHE) na lata 2021-2027. Uczelnia podpisała porozumienia z 4 uczelniami zagranicznymi: Państwowym Uniwersytetem Kultury Fizycznej im. Iwana Boberskiego we Lwowie na Ukrainie, Iwano-Frankowskim Narodowym Technicznym Uniwersytetem Nafty i Gazu na Ukrainie, Katolickim Uniwersytetem w Rużomberoku na Słowacji oraz Uniwersytetem Preszowskim (także Słowacja). Umowy te nie przyniosły widocznych efektów w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku. W ramach umów międzynarodowych nie była i nie jest prowadzona wymiana studencka ani nauczycieli akademickich.

Na kierunku zarządzanie prowadzą obecnie zajęcia dwie osoby, będące obcokrajowcami (są to zajęcia w języku polskim). Nazwiska tych osób można znaleźć na liście nieprawidłowej obsady zajęć (załącznik nr 4), przy czym jedna z nich nie wykazuje się odpowiednimi kompetencjami językowymi.

Uczelnia nie prowadzi okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

1. Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia nie zakładają umiędzynarodowienia studiów.
2. Uczelnia nie stwarza realnych możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunków do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.
3. Nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a co za tym idzie, wyniki takich przeglądów nie są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku (WSSE) nie zapewnia studentom wsparcia o charakterze kompleksowym w trakcie całego procesu uczenia się. Znaczna większość elementów wsparcia studentów nie funkcjonuje wcale lub funkcjonuje w niewłaściwy sposób. Skutkiem tego są liczne problemy, przez które studentom nie jest oferowane odpowiednie wsparcie w każdym aspekcie procesu kształcenia.

Pomimo faktu, iż kierunek realizowany jest w ramach profilu praktycznego, Uczelnia nie realizuje dostatecznego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do wejścia, działania i współpracy w obszarze rynku pracy. Wsparcie to nie jest realizowane w formie materialnej, organizacyjnej czy merytorycznej. Uczelnia podczas wizytacji nie przedstawiła jakichkolwiek informacji dotyczących konkretnych projektów, realnych działań czy szkoleń realizowanych przez ABK (Akademickie Biuro Karier), a jedynie ogólnikowe i pobieżne informacje związane z faktem, iż jednostka działa, choć nie przedstawiono konkretnych przykładów. Potwierdzenie tego stanu rzeczy można znaleźć także na stronie internetowej WSSE w zakładce ABK (brak konkretnych informacji) oraz na facebookowym fanpage'u ABK, na którym pojawiają się zdawkowe informacje dotyczące jedynie ofert pracy dla studentów, z tym że także przy tym aspekcie należy ocenić działania ABK jako wysoce niewystarczające - pojawia się tam jedna oferta pracy raz na kilka miesięcy. Brak konkretnych działań podejmowanych przez ABK skutkuje także brakiem świadomości studenckiej o istnieniu tej instytucji. Brak inicjatyw w zakresie wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy, a także fakt, iż wizytowany kierunek funkcjonuje w oparciu o profil praktyczny powoduje, iż należy stwierdzić w tym przypadku rażące uchybienie w zakresie wsparcia studentów w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy oraz wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

Uczelnia nie zapewnia odpowiedniego wsparcia studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Wsparcie to powinno być realizowane w ramach wsparcia bieżącego oferowanego przez pracowników Uczelni, a także za pośrednictwem informacji dotyczących platform i innych narzędzi do zdalnego nauczania dostępnych na stronie internetowej.

Na kierunku zarządzanie wsparciem nie są objęci studenci wybitni. W ramach wsparcia organizacyjnego w tym zakresie, na wniosek studenta, dziekan może wyrazić zgodę na odbywanie studiów w ramach Indywidualnego Planu Studiów i Programu Nauczania (IPSiPN). IPSiPN pozwala na indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z zainteresowaniami naukowymi studenta. Należy jednak zaznaczyć, iż zgodnie z regulaminem IPSiPN zmiany w odniesieniu do studiów mogą polegać między

innymi na “zmianie profilu kształcenia”. W ocenie ZO PKA taka zmiana nie powinna być możliwa, m.in. z uwagi na fakt, iż Uczelnia kształci jedynie w ramach jednego profilu - praktycznego. Należy także mieć na uwadze, że zgodnie z ustawą, Uczelnia tworząc nowy kierunek studiów, otrzymuje pozwolenie na prowadzenie go jedynie na określonych poziomach i na wybranych profilach.

W Uczelni poza wspomnianym IPSiPN nie realizuje się jakichkolwiek innych działań wspierających studentów wybitnych, w tym bardzo istotnych w zakresie realizacji dodatkowych (pozaustawowych, uczelnianych) stypendiów, grantów czy konkursów dla studentów, ale także wsparcia merytorycznego. Dlatego też należy zaznaczyć, iż Uczelnia zapewnia wsparcie osobom wybitnym w bardzo wąskim i nieznacznym zakresie.

Uczelnia wspiera dodatkowe formy aktywności studentów. W Uczelni studenci mogą rozwijać swoje pasje w zakresie jednego koła naukowego związanego z zarządzaniem (KN BIZ YES) czy też działalności kulturalnej w ramach samorządu studenckiego. Wykazano jednak jedynie sporadyczne zaangażowanie Uczelni w inicjowanie różnorodnych form aktywności ukierunkowanych na studentów oraz zachęcanie studentów do tego typu działań. Z uwagi na to w WSSE w Gdańsku podejmowana jest znikoma liczba działań realizowanych przez tylko jedno koło naukowe dla studentów wizytowanego kierunku czy samorząd studencki, a także brak innych organizacji studenckich.

Formy wsparcia na kierunku zarządzanie są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o stypendium dla osób z niepełnosprawnością czy zapomogę. Osoby z niepełnosprawnością mogą także ubiegać się m.in. o: zmianę formy egzaminów i zaliczeń, możliwości utrwalania zajęć w formie audio-wizualnej, korzystanie z pomocy asystenta. W zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, należałoby jednak podjęcie działań w zakresie utworzonego stanowiska Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami. Jak zostało określone w dokumentacji uzupełniającej Pełnomocnik ma szeroki zakres działań w ramach studentów z niepełnosprawnością. W kwestii wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach należy tutaj także ponownie przytoczyć indywidualizację procesu kształcenia, ale za pośrednictwem Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). IOS tym samym oferowany jest m.in.: osobom wychowującym dzieci, studentkom w ciąży, osobom z niepełnosprawnościami, by mogli oni w odpowiedni sposób nabywać założone efekty uczenia się.

Należy jednak zaznaczyć, iż Uczelnia nie realizuje żadnych działań mających na celu wsparcie studentów z zagranicy, co jest znaczącym uchybieniem.

W WSSE w Gdańsku wykazuje się brak jakichkolwiek rozwiązań dotyczących zgłaszania różnego rodzaju wniosków lub skarg. Brak opracowanych procedur (formalnych lub nieformalnych w tym zakresie) argumentowano brakiem formułowanych uwag przez studentów. Należy mieć na uwadze, iż pomimo tego, że dotychczas nie zostały zgłoszone w Uczelni wnioski czy skargi studenckie, WSSE w Gdańsku w ocenie ZO PKA musi zapewnić studentom odpowiednie ścieżki umożliwiające dokonywanie tego typu zgłoszeń, a także odpowiednio informować osoby studiujące o sposobie ich zgłaszania. Za kolejne uchybienie w zakresie ścieżek postępowania, np. ze skargami należy zaznaczyć, iż w Uczelni obowiązujący od 2009 roku Regulamin studiów przewiduje funkcjonowanie postępowań dyscyplinarnych określonych na zasadach ówczesnej ustawy prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 roku, która przewidywała inne reguły odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów.

Uczelnia nie spełnia odpowiednich zaleceń związanych z prowadzeniem działań w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Pomimo tego, iż studenci kierunku przechodzą kurs BHP, to w trakcie niego nie otrzymują informacji związanych m.in.

z przeciwdziałaniem wszelkim formom dyskryminacji czy też przemocy. Za kolejne uchybienie należy uznać fakt, iż Uczelnia nie udostępnia studentom procedur związanych ze ścieżkami postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji związanej dyskryminacją czy bezpieczeństwem studentów.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w procesie uczenia się poprzez różnego rodzaju wsparcie. Dzięki istniejącemu systemowi stypendiów dla studentów zwiększa się w Uczelni aktywność naukową, artystyczną, sportową lub społeczną poprzez otrzymywanie dodatkowych punktów decydujących o przyznaniu wsparcia finansowego. Motywowanie to działa także poprzez komunikację mniej formalną – nauczyciele akademiccy zachęcają w bezpośrednich kontaktach studentów do zdobywania jak najlepszych wyników w nauce.

Uczelnia nie rozwija dostatecznie kompetencji i umiejętności kadry administracyjnej wspierającej i obsługującej studentów w procesie kształcenia na kierunku zarządzanie. Uczelnia podczas wizytacji wykazała, iż jedynie mała część pracowników brała udział tylko w okazyjnych i jednostkowych szkoleniach. Należy jednak dodatkowo zaznaczyć, iż nawet te incydentalne szkolenia w ocenie zespołu nie były organizowane przez Uczelnię dla pracowników, a miały charakter samorozwoju tychże osób (np. ukończenie studiów przez pracowników). Dlatego też wsparcie Uczelni w podnoszeniu kompetencji przez kadrę administracyjną obsługującą studentów należy ocenić negatywnie z uwagi na duże braki w zakresie, np. szkoleń oraz ich incydentalny charakter i brak stałego rozwoju kompetencji.

W Uczelni działa także Samorząd Studencki, który spełnia swoje ustawowe zadania – reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Uczelnia wspiera Samorząd Studencki materialnie. Wsparcie Samorządu Studenckiego przebiega także w zakresie organizacyjnym – Uczelnia przekazuje do dyspozycji sale na potrzeby prac organów samorządowych. Należy jednak zaznaczyć, iż przedstawiciele studenccy nie mają możliwości aktywnego włączenia się w pracę nad projektowaniem zmian w programie studiów ze względu na brak funkcjonowania zespołów zajmujących się jakością kształcenia w Uczelni, w których uwzględniono by przedstawicieli studenckich.

Na Uczelni prowadzone są działania na rzecz przeprowadzania przeglądów wsparcia studentów, organizowane z ich udziałem. W związku z realizacją zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym prowadzona jest także okresowa ewaluacja kształcenia na odległość. W WSSE w Gdańsku istnieje ankieta dotyczącą działalności Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia posiada wiele poważnych, rażących problemów, których łącznie nie sposób rozwiązać w krótkim okresie czasu. Uczelnia nie spełnia w odpowiedni sposób założeń systemu wsparcia studentów.

Jako rażące nieprawidłowości należy wskazać:

1. Brak wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy.
2. Brak wsparcia dla osób wybitnych w postaci działań podejmowanych i oferowanych przez Uczelnię.
3. Brak zaangażowania Uczelni w inicjowanie różnorodnych form aktywności, w tym stwarzaniem przestrzeni i możliwości do ich realizacji oraz zachęcaniem studentów do tego typu działalności.
4. Brak realizacji działań mających na celu wsparcie studentów z zagranicy.
5. Brak działań w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy.
6. Brak rozwoju kompetencji i umiejętności kadry administracyjnej wspierającej i obsługującej studentów w procesie kształcenia.
7. Brak rzeczywistego wpływu studentów na projektowanie programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

WSSE w Gdańsku posiada stronę internetową, w ramach której zamieszczane są wszelkie informacje dotyczące procesu kształcenia. Cała strona jest dostępna bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem czy używanym przez użytkownika narzędziem do jego obsługi. Na stronie brakuje niektórych informacji, a strona jest w opinii zespołu oceniającego mało czytelna. Brakuje m.in. informacji obejmujących wsparcie studentów w procesie uczenia się - jedyne informacje to linki do pobrania zasad indywidualizacji kształcenia, umieszczone pośród licznych linków do wielu innych dokumentów w ramach jednej zakładki, co powoduje chaos informacyjny. Nie są dostępne inne informacje związane ze wsparciem studentów. Na stronie nie znalazły się też jakiekolwiek informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także merytorycznego i technicznego wsparcia w tym zakresie.

Strona jest odpowiednio dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności dla osób słabowidzących lub niewidzących poprzez możliwość dostosowania rozmiaru czcionki na stronie WWW czy zmianę kontrastu. Zamieszczone informacje nie są jednak przystosowane do potrzeb studentów cudzoziemców – Uczelnia nie udostępnia możliwości zmiany języka przedstawianych informacji na jakikolwiek inny język obcy. Ponadto nawet zakładka “CUDOZIEMCY” także przygotowana jest tylko w języku polskim.

Na stronie nie jest także dostępny Biuletyn Informacji Publicznej, co potwierdziła także Uczelnia stwierdzając, iż jako uczelnia niepubliczna nie musi posiadać BIP. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż BIP, zgodnie z ustawą, jest wymagany także w przypadku uczelni niepublicznych, a zakres udostępnianych tam informacji powinien obejmować: statut, strategię uczelni, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia oraz programy studiów.

Na stronie powiązanej z rekrutacją na studia nie są dostępne kompletne informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia - brak jest kompetencji oczekiwanych od osób kandydujących, warunków i kryteriów kwalifikacji kandydatów oraz harmonogramu rekrutacji. Dostępne informacje obejmują natomiast charakterystykę warunków studiowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, a także zasady dyplomowania. Informacje te są wysoce istotne z punktu rekrutacji na studia nowych osób.

Uczelnia udostępnia publicznie program studiów na kierunku zarządzanie, zgodnie z założonymi poziomami oraz formami, w ramach których prowadzone są studia. W programie studiów udostępnione informacje obejmują m.in.: formę lub formy studiów, liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie; tytuł zawodowy nadawany absolwentom; łączną liczbę godzin zajęć; sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia; wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk. Pomimo faktu, iż Uczelnia udostępnia informacje dotyczące łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, nie jest prowadzona w tym zakresie ewidencja punktów ECTS przypisanych do konkretnych zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadząca zajęcia i do pracy własnej studenta. Brak jest także w ramach udostępnionego publicznie programu studiów treści programowych (pełnych sylabusów przedmiotów) zapewniających uzyskanie wyznaczonych efektów do poszczególnych zajęć lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia.

Na Uczelni nie jest prowadzone monitorowanie aktualności, zrozumiałości i kompleksowości prezentowanych na stronie internetowej. Informacje te powinny być weryfikowane pod kątem zgodności z potrzebami różnych grup interesariuszy wewnętrznych – studentów oraz pracowników. Ewaluacja ta powinna przebiegać w dużej mierze poprzez organizowane spotkania ze studentami i pracownikami w celu rozwoju i aktualizacji strony internetowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach posiada wiele poważnych i rażących uchybień. Uczelnia nie spełnia w odpowiedni sposób założeń w zakresie publicznego dostępu do informacji. Do rażących uchybień należą problemy

z: brakiem licznych informacji; brakiem bieżącej aktualizacji strony; słabą czytelnością strony; brakiem informacji o wsparciu studentów; brak informacji pomocniczych dot. kształcenia zdalnego; niedostosowanie strony dla studentów-cudzoziemców; brak kompletnych informacji związanych z rekrutacją na studia; brakiem Biuletynu Informacji Publicznej i wymaganych w ramach niego dokumentów; brakiem treści programowych zawartych w ramach programu studiów; brakiem monitorowania sposobu prezentowania treści na stronie internetowej.

Jako rażące nieprawidłowości należy wskazać:

1. Brak uzupełnionych zakładek – brak informacji o różnych sposobach wsparcia studentów w procesie uczenia się.
2. Bardzo niski poziom czytelności strony – m.in. w zakresie niedziałających linków, mnóstwo linków, różnych tekstów w ramach niektórych zakładek.
3. Brak Biuletynu Informacji Publicznej, do którego prowadzenia jest zobowiązana jest także uczelnia niepubliczna.
4. Brak informacji dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także merytorycznego i technicznego wsparcia w tym zakresie.
5. Brak przystosowania strony do potrzeb osób z zagranicy.
6. Brak dostępnych kompletnych informacji dotyczących procesu rekrutacji na studia.
7. Brak dostępnego publicznie kompletnego programu studiów.
8. Brak monitorowania aktualności i zrozumiałości treści prezentowanych na stronie internetowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z raportem samooceny system jakości kształcenia zarządzania kierunkiem regulują następujące dokumenty: *Statut, Regulamin Studiów, Regulamin organizacyjny oraz inne stosowne wewnętrzne dokumenty tj. regulaminy, zarządzenia Rektora lub procedury.* Za politykę jakości na kierunku zarządzanie odpowiada Dziekan. Uczelnia nie posiada dedykowanej i aktualnej dokumentacji dotyczącej polityki jakości. Przykładowo, na dzień wizytacji obowiązywał Regulamin Studiów z 2009 roku i Uczelnia deklarowała, że obecnie trwa opracowywanie nowego Regulaminu Studiów.

Uczelnia postrzega politykę jakości jako kontrolę realizacji programu studiów. Na podstawie rozmów z Władzami Uczelni wynika, że do głównych narzędzi wykorzystywanych w ramach polityki jakości należy ankietyzacja zajęć oraz hospitacje. Uczelnia deklaruje również korzystanie z doświadczeń z poprzednich wizyt Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącej innych kierunków.

Za raportem samooceny:

Do działań mających na celu bieżący monitoring realizacji procesu kształcenia należą:

- *badania jakości prowadzone wśród studentów (ocena jakości zajęć dydaktycznych oraz pracy jednostek administracyjnych),*
- *hospitacje zajęć,*
- *cykliczna ocena kadry naukowo-dydaktycznej,*
- *przeglądy programu studiów,*
- *monitoring rynku pracy w celu dostosowywania oferty edukacyjnej do rynku pracy,*
- *kontrola procesu prowadzonych badań naukowych w ramach kierunku,*
- *kontrola procesu dyplomowania,*
- *wewnętrzne audyty poszczególnych procesów,*
- *przegląd dobrych praktyk w zakresie zarządzania jakością kształcenia.*

Błędy związane z realizacją kierunku oraz nieprawidłowości zidentyfikowane w kryteriach 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 i 9 świadczą o deklaratywnym charakterze przytoczonych zapisów w raporcie samooceny. ZO PKA nie znalazł dowodów, że polityka jakości jest skuteczna i w oparciu o nią prowadzone są działania w zakresie: projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. W szczególności polityka jakości jest nieskuteczna w zakresie weryfikacji efektów uczenia się, zapewnienia odpowiedniej jakości prac dyplomowych oraz zapewnienia realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – w tym m.in. brak wspierania zajęć i realizacji programu studiów oprogramowaniem informatycznym, które umożliwiłoby wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

1. Nie zostały przyjęte formalnie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów.
2. Nie są prowadzone w sposób transparentny prace w zakresie oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.
3. W niewystarczającym stopniu są prowadzone działania w zakresie doskonalenia programu studiów w konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi.
4. Polityka jakości nie jest skutecznie prowadzona o czym świadczą zidentyfikowane rażące nieprawidłowości w kryteriach 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 i 9.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Jakub Brdulak

5. Załączniki: